

MATURITNÍ
ZKOUŠKA

ze španělského
jazyka

Písenná práce

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato příručka je spolufinancována Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Maturitní zkouška ze španělského jazyka – písemná práce

Zpracoval kolektiv autorů

1. vydání

Vydalo Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání – CERMAT,
Jankovcova 933/63, 170 00 Praha 7-Holešovice

Rok vydání: 2013

Náklad: 1 000 ks

Grafická úprava a tisk: CERMAT

© Cermat, 2013

NEPRODEJNÉ!

ISBN 978-80-87337-18-9

OBSAH

Úvod	5
1 Písemná práce jako součást maturitní zkoušky ze španělského jazyka	6
1.1 Obecná struktura písemné práce a skóre	6
1.2 Čas vymezený na testování	7
1.3 Povolené pomůcky	7
2 Testový sešit a záznamový arch	7
2.1 Práce s testovým sešitem	7
2.2 Práce se záznamovým archem	8
3 Požadavky na písemný projev žáka	8
4 Zadání písemné práce	10
5 Rozsah textu a počítání slov	12
6 Slohové útvary	13
6.1 Korespondence	15
6.1.1 Dopis	15
6.1.1.1 Motivační dopis	19
6.1.2 E-mail	19
6.1.2.1 Žádost	20
6.1.3 Pozvánka	20
6.1.4 Vzkaz	21
6.2 Charakteristika	22
6.3 Vypravování	23
6.4 Článek	25
6.5 Popis	26
6.6 Zpráva, oznámení	27
6.7 Návod, instrukce	28
7 Hodnocení písemné práce	29
7.1 Kritéria hodnocení písemné práce	29
7.2 Hodnocení písemné práce podle kritérií hodnocení	32
7.2.1 Zpracování zadání a obsah	32
7.2.2 Organizace a koheze textu	39
7.2.3 Slovní zásoba a pravopis	43
7.2.4 Mluvnické prostředky	48
8 Přílohy	55
Příloha 1: Titulní strana testového sešitu	55
Příloha 2: Záznamový arch	56
Příloha 3: Kritéria hodnocení pro 1. část písemné práce	59
Příloha 4: Kritéria hodnocení pro 2. část písemné práce	60

ÚVOD

Příručka má sloužit jako informační opora učitelům a žákům středních škol při přípravě na **dílčí zkoušku ve společné části maturitní zkoušky ze španělského jazyka – písemnou práci**. Její obsah vychází z požadavků na žáka vymezených v *Katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky*¹ i ze zkušeností získaných v průběhu hodnocení písemných prací v rámci maturitní zkoušky ve školním roce 2011/2012. Příručka doplňuje současný platný katalog požadavků. Obsah příručky zároveň reflektuje dotazy učitelů a žáků, které jsme obdrželi po skončení písemné části maturitní zkoušky ve školním roce 2011/2012 prostřednictvím informační linky CERMATu.

Věříme, že vám příručka poslouží jako zdroj informací o písemné práci ze španělského jazyka a umožní vám nahlédnout do problematiky psaní a hodnocení písemné práce. Položíte-li si během četby materiálu otázky, na které v něm nenajdete odpovědi, neváhejte nás kontaktovat prostřednictvím e-mailu CERMATu (info@novamaturita.cz).

1 Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání: Katalog požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky platný od školního roku 2009/2010. Španělský jazyk. Základní úroveň obtížnosti. Praha: MŠMT, 2008. Dostupný na www.novamaturita.cz/katalogy-pozadavku-1404033138.html

1 PÍSEMNÁ PRÁCE JAKO SOUČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY ZE ŠPANĚLSKÉHO JAZYKA

Písenná práce je jednou ze tří dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky ze španělského jazyka. Aby žák uspěl v celé maturitní zkoušce ze španělského jazyka, musí uspět ve všech třech dílčích zkouškách, tedy i v písenné práci. Pokud však žák v písenné práci neuspěje, nemusí opakovat celou maturitní zkoušku ze španělského jazyka, ale opakuje jen písennou práci, případně jinou dílčí zkoušku, v níž neuspěl.

Dílčí zkouška	Čas na konání zkoušky	Váha dílčí zkoušky
Didaktický test	95 min.	50 %
Písenná práce	60 min.	25 %
Ústní zkouška	15 min.	25 %

Jednotné zkušební schéma, tedy den a čas konání písenné práce, je zveřejněno MŠMT před konáním maturitní zkoušky v daném školním roce a zkušebním termínu.

Písenné práce ze španělského jazyka jsou hodnoceny centrálně, vyškolenými a certifikovanými hodnotiteli, dle centrálně stanovené a jednotné metodiky a kritérií hodnocení. Originál záznamového archu žáka zůstává po ukončení testování ve škole. Ihned po skončení písenné maturitní práce jsou naskenované záznamové archy žáků zaslány elektronickou cestou do CERMATu k hodnocení a dalšímu zpracování výsledků.

1.1 OBECNÁ STRUKTURA PÍSEMNÉ PRÁCE A SKÓRE

Písenná práce ze španělského jazyka se skládá **ze dvou částí. Každá část obsahuje jednu úlohu, která je specifikována zadáním.** V každé části písenné práce žák zpracovává jedno téma/jednu komunikační situaci v požadovaném rozsahu slov.

V první části písenné práce lze získat nejvýše **24 bodů**, ve druhé části nejvýše **12 bodů**. V písenné práci tedy může žák dosáhnout maximálně **36 bodů**.

Část PP	1. část	2. část	Celkem v PP
Váha části	24 bodů	12 bodů	36 bodů
Požadovaná délka textu	120–150 slov	60–70 slov	180–220 slov

Pro školní rok 2011/2012 byla mezní hranice úspěšnosti pro písennou práci stanovena na 44 % z maximálního skóre. Mezní hranici úspěšnosti stanovuje MŠMT. Aby žák v písenné práci uspěl, musel získat **nejméně 16 bodů**.

Získané body za obě části se sčítají. V praxi to znamená, že žák, který získal např. 10 bodů za 1. část písenné práce a 6 bodů za 2. část písenné práce, celkově v písenné práci uspěl. Pokud žák napsal jen 1. část písenné práce a získal za ni nejméně 16 bodů, uspěl v celé písenné práci, přestože získal 0 bodů za 2. část písenné práce.

1.2 ČAS VYMEZENÝ NA TESTOVÁNÍ

Na písemnou práci ze španělského jazyka je vyhrazeno **60 minut**. **Součástí těchto 60 minut je i čas na přečtení a promyšlení zadání a zápis odpovědí do záznamového archu.**

Žák by se měl v dostatečném časovém předstihu před konáním maturitní zkoušky seznámit se strukturou zadání písemné práce a vyzkoušet si celou písemnou práci ve vymezeném časovém limitu 60 minut napsat.

Zadání z předešlých ročníků maturitní zkoušky najdete na www.novamaturita.cz/testy-a-zadani-1404035305.html.

1.3 POVOLENÉ POMŮCKY

V průběhu testování mohou žáci používat vlastní slovníky, pokud tyto neobsahují zvláštní přílohy věnované jednotlivým vybraným typům textů, např. korespondenci.

Některé slovníky obsahují samostatnou část, ve které jsou uvedeny základní charakteristiky vybraných typů textů (např. jak napsat formální dopis nebo zprávu, v čem se liší psaní formálního a neformálního dopisu), zpracované ukázky textů, užitečné fráze k jednotlivým typům textů, vhodná oslovení/zakončení u formálních dopisů apod. Protože jde o znalosti a dovednosti, které má žák v písemné práci prokázat, nesmí slovníky s uvedenými přílohami během testování používat. Stejně tak **není přípustné, aby slovník obsahoval vepsané poznámky týkající se charakteristiky textů.**

Před konáním písemné práce kontroluje vhodnost slovníků zadavatel. Během testování není možné vzdálit se z místa a komunikovat se spolužáky. Pokud si tedy žák nepřinese vlastní slovník nebo nevyužije nabídky zapůjčit si slovník ve škole, nebude mu umožněno si od někoho v učebně během testování slovník půjčit.

Není stanoven žádný seznam, který by určoval, jaké slovníky žák může nebo nemůže při psaní písemné práce použít. Je na žákovi, zda použije překladový či výkladový slovník, měl by však vždy volit slovník/typ slovníku, na který je zvyklý a v němž se umí orientovat. Nevhodný slovník nebo nedostatečná dovednost pracovat s ním efektivně vede zpravidla k časovým ztrátám během testování (vyhledání správného výrazu trvá příliš dlouho) nebo k výběru nevhodného výrazu.

2 TESTOVÝ SEŠIT A ZÁZNAMOVÝ ARCH

2.1 PRÁCE S TESTOVÝM SEŠITEM

Na titulní straně testového sešitu (příloha 1) je uvedeno, jak postupovat při práci s testovým sešitem a při řešení testových úloh. **Během testování si žák může dělat poznámky do testového sešitu.** K jejich zápisu je dostatek volného místa pod zadáním písemné práce. Žák také může k psaní poznámek, osnovy a/nebo konceptu využít poslední stranu testového sešitu. **Poznámky v testovém sešitě však nejsou předmětem hodnocení.**

2.2 PRÁCE SE ZÁZNAMOVÝM ARCHEM

Písemnou práci žák zapisuje do záznamového archu (příloha 2). V něm je vymezený prostor pro zápis odpovědi pro 1. a 2. část písemné práce. **Žák svou písemnou práci píše na předtištěné řádky v záznamovém archu.** U dvou řádků jsou v něm uvedeny přibližné počty slov a také jsou v něm vyznačené šedě podbarvené řádky. Jde o orientační ukazatele, které mají žáka upozornit, že se blíží k vymezenému limitu slov. **Do řádků na šedém podtisku může žák psát. Text zde uvedený je samozřejmě hodnocen jako součást písemné práce.** Řádky na šedém podtisku žák využije například tehdy, pokud v písemné práci výrazně škrstal nebo vyznačoval odstavce vynecháním řádku.

Pokyny k vyplnění záznamového archu jsou uvedeny na titulní straně testového sešitu a před zahájením dílčí zkoušky na ně žáky upozorňuje i zadavatel písemné práce. Nedodržení pokynů pro zápis písemné práce do záznamového archu může vést k tomu, že písemná práce nebude hodnocena. Takový případ může nastat například tehdy, je-li práce nečitelná (z důvodů nečitelného rukopisu či použití nevhodných psacích potřeb) nebo napsaná jinam než do vymezeného prostoru v záznamovém archu.

Záznamový arch v aktualizované podobě platné od školního roku 2012/2013 je zveřejněn na www.novamaturita.cz/testy-a-zadani-1404035305.html.

■ Nečitelný text

Nečitelná písemná práce není hodnocena. Pokud jsou v písemné práci čitelné alespoň některé úseky textu, jsou hodnoceny, žák se však nevyhne ztrátě bodů za nečitelné části rukopisu, například ve slovní zásobě.

■ Text mimo vymezený prostor v záznamovém archu

Hodnotitel není povinen hodnotit tu část písemné práce, která je napsána mimo vymezený prostor v záznamovém archu. Pokud např. žák napíše závěr článku nebo zakončení dopisu mimo vymezený prostor, hodnotitel tuto část neakceptuje, tj. považuje ji za chybějící. Práce bude hodnocena, ale žák bude penalizován za to, že mu v práci chybí např. závěr článku nebo zakončení dopisu (a tím pravděpodobně i zpracovaný některý z bodů zadání).

Je vhodné, aby si žák před konáním maturitní zkoušky vyzkoušel napsat alespoň jednu celou modelovou písemnou práci ve vymezeném časovém limitu do záznamového archu.

3 POŽADAVKY NA PÍSEMNÝ PROJEV ŽÁKA

Požadavky na dovednosti, které má žák v písemné práci prokázat, jsou spolu s tematickými okruhy a komunikačními situacemi vymezeny v katalogu požadavků. Žák dovede v rámci požadovaného slohového útvaru:

- › popsat místo, cestu, věc, osobu, zážitek, událost, zkušenost, děj apod.;
- › popsat a/nebo představit sebe i druhé;

- › popsat pocity a reakce, např. libost/nelibost, souhlas/nesouhlas, překvapení, obavu;
- › vyjádřit názor/postoj a morální stanovisko, např. omluvu, lítost;
- › vyjádřit vlastní myšlenky;
- › vyjádřit úmysl, přání, žádost, prosbu, nabídku, pozvání, doporučení apod.;
- › zdůvodnit určité činnosti a/nebo skutečnosti;
- › vysvětlit problém a/nebo navrhnout řešení problému;
- › vysvětlit, co považuje za důležité;
- › sdělit/ověřit si specifické informace a zprávy;
- › požádat o specifické informace;
- › shrnout a/nebo využít předložené faktografické informace;
- › zeptat se na názor, postoj, pocity, problém apod.;
- › zodpovědět jednoduché dotazy.

Z katalogu požadavků dále citujeme:

Žák dovede s ohledem na požadovaný slohový útvar napsat srozumitelná sdělení a obsahově i jazykově nekomplikované souvislé texty, ve kterých jsou informace a myšlenky vyjádřeny dostatečně jasně a přesně, adekvátně záměru (zadání) a v souladu s běžnými pravidly výstavby požadovaného typu textu.

Myšlenky a informace jsou v textu řazeny lineárně a tam, kde je to vhodné, jsou spojeny běžnými spojovacími výrazy. Text je vhodně organizován. Pokud to vyžaduje typ textu nebo zadání písemné práce, je slohový útvar ve standardizované konvenční podobě.

Jazykové prostředky a funkce jsou v rámci požadované úrovně obtížnosti použity přesně, vhodně a v odpovídajícím rozsahu. Úroveň formálnosti jazyka je volena s ohledem na situaci a příjemce. Vliv mateřského či jiného cizího jazyka může být postřehnutelný, nesmí však narušit srozumitelnost.

Požadavky na žáka uvedené v katalogu požadavků zohledňují i vymezení referenční jazykové úrovně B1 podle stupnice *Společného evropského referenčního rámce pro jazyky* (SERRJ).

Platný katalog požadavků najdete na

www.novamaturita.cz/katalogy-pozadavku-1404033138.html.

Popis referenční jazykové úrovně B1 pro písemný projev a písemnou interakci najdete ve *Společném evropském referenčním rámci pro jazyky* na straně 63 a 64. Dokument je dostupný například na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy [www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky].

4 ZADÁNÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

Součástí každé části písemné práce je zadání, které specifikuje, jaké požadavky má žák v písemné práci splnit. Hodnotitel pak posuzuje, do jaké míry a v jaké kvalitě žák tyto požadavky splnil. **Zadání písemné práce je v českém jazyce.** Může být doplněno o **krátký stimul** (např. úryvek z dopisu, inzerát, náskres), který je uveden ve španělském jazyce.

Ze zadání se žák dozví, jaký **typ textu** a na jaké **téma/v rámci jaké komunikační situace** má text zpracovat, **jak dlouhý** má text být, kdo je jeho **očekávaným příjemcem** (čtenářem) a jakou **komunikační funkci** má text splnit. Součástí zadání jsou i **dílčí požadavky** (body zadání), které má žák ve své práci v odpovídající míře podrobnosti zpracovat. **Klíčové informace a výrazy jsou v zadání vždy uvedeny tučně**, aby je žák nemohl přehlédnout.

Po přečtení zadání písemné práce by si žák měl být schopen odpovědět na tyto otázky:

- Jak **dlouhý text** mám napsat?
- Jaký **typ textu** mám zpracovat?
- Kdo je **příjemcem** textu?
- Jaký je **stupeň formálnosti** textu?
- Jaké **formální náležitosti** má text obsahovat?
- Jaký je **účel** textu?
- Jakého **tématu/komunikační situace** se text týká?
- Jaké **dílčí požadavky** musím do textu zahrnout?

Ukázka zadání pro 1. část písemné práce:

Komunikační situace

Téma: stěhování, bydlení

Příjemce:
kamarádka

Styl: neformální
(kamarádka, tedy známá osoba)

Nedávno jste se **přestěhoval/a** se svými rodiči **do nového bytu/domu** a chcete se o tuto informaci podělit se svou španělsky mluvící kamarádkou Lolou. Napište jí **dopis** v rozsahu **120–150 slov**, ve kterém:

Rozsah textu:
120–150 slov

- ◆ **sdělíte, proč** píšete;
- ◆ **popíšete** svůj nový byt/dům (uvedete **alespoň dvě** informace);
- ◆ **uvedete, co** se vám na novém bydlení líbí nebo nelíbí;
- ◆ **pozvete** ji na návštěvu.

Typ textu: dopis

Body zadání:

- ① sdělení důvodu k napsání dopisu;
- ② popis (uvedení alespoň dvou informací o novém bydlení);
- ③ sdělení, co se líbí/nelíbí;
- ④ pozvání na návštěvu.

V písemné práci doporučujeme dodržet sled informací tak, jak jsou seřazeny požadavky v bodech zadání. Žák může změnit pořadí zpracování jednotlivých dílčích bodů, musí ale dbát na dodržení linearity textu a logického uspořádání informací.

Z výše uvedeného zadání by měl žák dokázat zjistit nebo odvodit odpovědi na následující otázky:

› **Jak dlouhý text má napsat?**

Text je v rozsahu 120–150 slov.

› **Jaký typ textu má zpracovat?**

Jedná se o dopis.

› **Kdo je příjemcem textu?**

Příjemcem je známá osoba (kamarádka Lola).

› **Jaký má být stupeň formálnosti textu?**

Dopis je určen kamarádce, proto volíme neformální rovinu projevu – použijeme neformální jazyk a přátelský tón.

› **Jaké formální náležitosti má text obsahovat?**

Oslovení i rozloučení bude neformální, na závěr dopisu připojíme své jméno (skutečné nebo smyšlené). Dopis by měl být rozdělen do odstavců.

› **Jaký je účel textu?**

Sdělit informace a pozvat příjemce dopisu na návštěvu.

› **Jakého tématu/komunikační situace se text týká?**

Stěhování/změna bydliště a bydlení.

› **Jaké dílčí požadavky mají být do textu zahrnuty?**

Obsahově je tato písemná práce vymezena čtyřmi body zadání:

- ① sdělit informace o přestěhování;
- ② popsat nový byt/dům, tzn. poskytnout alespoň 2 informace o bytě/domě;
- ③ vyjádřit libost/nelibost, tzn. uvést, co se nám na novém bytě/domě líbí nebo nelíbí;
- ④ pozvat kamarádku na návštěvu.

Ze zadání a stylistické roviny vychází i výběr některých gramatických struktur, prostředků textové návaznosti a určitý okruh slovní zásoby.

Žáci by si před zahájením plánování písemné práce měli pozorně přečíst její zadání. Důsledkem ledabylého čtení zadání nebo přehlédnutí některého z požadavků/bodů zadání je zbytečná ztráta bodů při hodnocení písemné práce. V odůvodněném případě může být práce ohodnocena i 0 body, např. není-li dodrženo téma vyplývající ze zadání (není akceptována komunikační situace vymezená zadáním) a/nebo není-li dodržena požadovaná charakteristika textu a/nebo je-li text výrazně kratší, než požadovalo zadání.

5 ROZSAH TEXTU A POČÍTÁNÍ SLOV

Rozsah textu je dán intervalem počtu slov v zadání písemné práce. V případě 1. části písemné práce má žák napsat text v rozsahu 120–150 slov, ve 2. části písemné práce text v rozsahu 60–70 slov. Žák by si měl v průběhu přípravy na maturitní zkoušku procvičovat psaní 1. a 2. části písemné práce v požadovaném rozsahu a seznámit se se zásadami počítání slov ve španělském jazyce.

■ Jako jedno slovo se počítají:

- › předložky
- › spojky
- › zájmena
- › citoslovce (např. *¿Eh?, ¡Ay!, ¡Puff!*)
- › členy
- › zkratky
- › víceslovná vlastní jména a názvy (např. *República Checa; Estados Unidos; Julio Pedro Martínez Romero*) včetně českých vlastních názvů, které nemají španělský ekvivalent (např. *Žďár nad Sázavou*)
- › rozepsané datum (např. *el 23 de octubre de 2011*)
- › adresa (např. *pepa@seznam.cz; C/ Pinar nº 20*)
- › podstatná jména složená, i když jsou psaná zvlášť (např. *coche cama, hombre rana*)
- › řadové číslovky (např. *tercero, 1°*)

■ Jako slovo nepočítáme:

- › číslovky psané číslicemi, kromě řadových číslovek (např. *1982, 29-9-2009*)
- › opakované vlastní jméno/název
(např. *Julio Martínez Sánchez es mi amigo.* = 4 slova;
Julio Martínez Sánchez vive en Madrid. = 3 slova)

■ Příklady počítání slov:

Nací en el año 1982. (4 slova)

Vamos de excursión de 22 a 23.4. (5 slov)

Andy el Grande es un perro. Andy el Grande y yo somos buenos amigos. (11 slov)

La República Checa y el Reino de España mantienen relaciones culturales y económicas muy buenas. (10 slov)

La República Checa y el Reino de España son miembros de la Unión Europea. (5 slov)

6 SLOHOVÉ ÚTVARY

Požadované dovednosti jsou v rámci 1. a 2. části písemné práce ověřovány na běžných slohových útvarech. V každé části žák zpracovává na základě zadání jiný typ textu. V 1. a 2. části písemné práce se mohou objevit následující formy písemného projevu (slohové útvary):

1. část písemné práce	2. část písemné práce
<ul style="list-style-type: none"> ■ Korespondence ■ Charakteristika ■ Vypravování ■ Článek ■ Popis 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Korespondence ■ Popis ■ Zpráva ■ Oznámení ■ Instrukce, návod

Text splňuje požadovanou charakteristiku, pokud jsou dodrženy **formální náležitosti** daného slohového útvaru (např. nadpis, oslovení, zakončení, organizace textu), je-li napsán v odpovídajícím **stylu** (např. formální/neformální) a jeho celkové vyznění odráží **vztah k příjemci** (např. kamarád, učitel), který je určen v zadání. Pro hodnocení práce je také zcela zásadní dodržení **tématu a komunikačního cíle**, jež mají stejnou důležitost jako dodržení typu textu. **Nesplnění požadovaného typu textu nebo tématu/komunikačního cíle je posuzováno jako nedodržení charakteristiky textu a práce se dále nehodnotí.**

■ Slohový postup

V každém typu textu převažuje jiný slohový postup (např. popisný, výkladový, vyprávěcí, informační) a je plněna jiná komunikační funkce určená zadáním (např. informovat, vysvětlit). Tak např. v dopise se mohou objevit téměř všechny slohové postupy i komunikační funkce, v krátké novinové zprávě pak slohový postup informační a převažující komunikační funkcí zde bude někoho informovat. Pokud žák zahrne do textu i jiný slohový postup, než danému typu textu přísluší, zvažuje hodnotitel, zda v textu převažuje ten slohový postup, který je po žákovi požadován.

Například:

V zadání je uvedeno, že má žák napsat vypravování. Převažujícím slohovým postupem má být postup vyprávěcí. Žák však do svého textu zahrne i popisné pasáže. V tomto případě je na hodnotiteli, aby zvážil, zda v textu dominuje slohový postup vyprávěcí, a je tudíž splněn charakteristický rys typu textu vypravování, nebo zda popisné pasáže zastiňují a narušují vypravování.

■ Styl textu

Vztah pisatele ke čtenáři/adresátovi a účel písemné komunikace určují styl textu (styl formální, neformální, semiformální). Styl žádosti, která je adresována například studijnímu oddělení, bude formální; styl přátelského dopisu, který píše kamarád kamarádovi z prázdnin, bude naopak neformální a osobní. Styl textu nezahrnuje pouze hledisko použitého jazyka v závislosti na vztahu k adresátovi, ale promítá se do něj například i celkové vyznění sdělení (např. přátelské, zdvořilé), použité mluvnické prostředky

a prostředky textové návaznosti, proto je styl textu hodnocen celkově v rámci požadované charakteristiky textu. Jednota stylu by měla být dodržena v celém textu.

■ Formální náležitosti typu textu

Jednotlivé typy textů se liší také požadovanými formálními náležitostmi. Například v dopise si všímáme toho, zda je v něm uvedeno oslovení a rozloučení; u článku sledujeme, zda má nadpis.

Typ textu	Požadované formální náležitosti dle typu textu
Korespondence: dopis (1. část PP)	Formální dopis: datum a místo; oslovení, rozloučení, podpis; členění na úvod, hlavní část a závěr; grafické vyznačení odstavců Neformální dopis: oslovení, rozloučení, podpis; členění na úvod, hlavní část a závěr; grafické vyznačení odstavců
Korespondence: e-mail (1. část PP)	Formální/neformální e-mail: oslovení, rozloučení, podpis; členění na úvod, hlavní část a závěr; grafické vyznačení odstavců
Korespondence: e-mail (2. část PP)	Formální/neformální e-mail: oslovení, rozloučení, podpis Formální žádost: oslovení, hlavní část, závěr, rozloučení, podpis
Korespondence: pozvánka (2. část PP)	Oslovení, podpis
Charakteristika (1. část PP)	Nadpis; členění na úvod, hlavní část a závěr; grafické vyznačení odstavců
Vypravování (1. část PP)	Nadpis; členění na úvod, hlavní část a závěr; grafické vyznačení odstavců
Článek (1. část PP)	Nadpis; členění na úvod, hlavní část a závěr; grafické vyznačení odstavců
Popis (1. část PP)	Nadpis; členění na úvod, hlavní část a závěr; grafické vyznačení odstavců
Popis (2. část PP)	Nadpis; členění na úvod, hlavní část a závěr
Zpráva, oznámení (2. část PP)	Nadpis; členění na úvod, hlavní část a závěr
Instrukce, návod (2. část PP)	Nadpis; grafické členění z obsahového hlediska podle jednotlivých dílčích kroků do odstavců či jinak oddělených logických celků (např. odrážky)

Úlohy k nácviu zpracování základních typů textů včetně jejich charakteristik jsou běžnou součástí učebnic označených úrovní B1. Tato metodická příručka nemá za cíl tyto materiály suplovat.

6.1 KORESPONDENCE

6.1.1 DOPIS

■ Charakteristika

Dopis je písemné sdělení pisatele adresátovi, kterého pisatel v úvodu oslovuje. Sdělení je ukončeno podpisem pisatele. **Podle vztahu pisatele a adresáta a podle povahy sdělení** se rozlišují dva základní typy dopisu: neformální (osobní) a formální. Typickým znakem **osobního dopisu** je důvěrný vztah mezi autorem dopisu a jeho adresátem (příjemcem). Příkladem **formálního dopisu** je např. dopis úřední nebo obchodní, ve kterém je vztah mezi pisatelem a adresátem zcela neosobní.

Dopis může mít **různé tematické zaměření a plnit různou komunikační funkci v závislosti na zadání**. Proto se v něm mohou vyskytovat **různé slohové postupy**.

U maturitní zkoušky se dopis objevuje v 1. části písemné práce (120–150 slov).

■ Struktura

Dopis obsahuje adresu pisatele a příjemce, **datum, místo a samotný text dopisu**. **Uvádění adresy pisatele a příjemce není u písemné maturitní zkoušky ze španělského jazyka vyžadováno. Datum a místo je u písemné maturitní zkoušky ze španělského jazyka požadováno u formálního dopisu.**

Samotný text dopisu se **formálně člení na tři základní části: úvod, stať a závěr**. Úvod a závěr jsou obvykle jedním odstavcem, zatímco stať může být dále dělena do odstavců (podle bodů zadání nebo myšlenkově uzavřených celků). Odstavce jsou viditelně odděleny odsazením nebo vynechaným řádkem.

K požadovaným **formálním náležitostem** dopisu, které jsou **graficky odděleny od hlavního textu**, patří dále **oslovení, rozloučení a podpis pisatele**.

Formální dopis	
Část	Specifika
1. Adresa pisatele a příjemce	<i>u MZ není vyžadována</i>
2. Datum a místo napsání dopisu	<ul style="list-style-type: none"> umístěno v pravém nebo levém horním rohu dopisu Příklady: <i>Segovia, 7 de julio de 2013</i> <i>Bilbao a 11 de mayo de 2012</i> <i>Madrid, 31-10-12</i>

<p>3. Oslovení a pozdrav</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ umístěno vlevo ■ vychází z charakteru vztahu pisatele a adresáta ■ graficky odděleno od úvodu <p>V případě, že se jedná o jednu konkrétní osobu: <i>Estimado señor ...:</i> <i>Estimada señora ...:</i> <i>Estimado Sr. ...:</i> <i>Estimada Sra. ...:</i> <i>Distinguido señor ...:</i> <i>Distinguida señora ...:</i></p> <p>není běžné uvádět jména a povolání, např.: <i>Estimada señora profesora García:</i></p> <p>V případě, že je dopis adresován více osobám a konkrétní příjemce není určen (např. škole, studijnímu oddělení): <i>Estimados señores:</i> <i>Distinguidos señores:</i> <i>Muy señores míos:</i></p> <p>v množném čísle nepoužívat ženský rod, pokud není zadáno, že dopis je adresován pouze ženám</p>
<p>4. Úvod</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ po oslovení následuje úvod dopisu psaný s počátečním velkým písmenem ■ vychází ze zadání modelové situace, ve které je popsán důvod napsání dopisu, např.: <i>Me dirijo a Ud./Uds. ...</i> <i>Le/Les escribo con el motivo/objetivo de ...</i> <i>Quisiera agradecerle/les ...</i> <i>En referencia a su carta ...</i> ■ samostatný krátký oddíl (dostačující jsou dvě až tři věty nebo souvětí)
<p>5. Hlavní část</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ obsahuje jádro sdělení pisatele (tematické zaměření a komunikační cíl jsou specifikovány zadáním) ■ samostatný oddíl (může být rozdělen do dalších odstavců podle jednotlivých bodů zadání) ■ relevantní, jasné a dostatečně podrobné informace s ohledem na zadání (a jednotlivé body zadání) ■ vhodné uspořádání informací/myšlenek

6. Závěr	<ul style="list-style-type: none"> ■ vychází z charakteru vztahu pisatele a adresáta (závěrečné poznámky; shrnutí; žádost o informace; povzbuzení příjemce dopisu k odepsání), např.: <i>Le agradezco mucho su atención y espero que haya conseguido despertar su interés ...</i> <i>Agradezco de antemano la atención que prestan a mi solicitud ...</i> <i>A la espera de/En espera de sus noticias, le/les saluda atentamente, ...</i> ■ samostatný krátký odstavec
7. Rozloučení	<ul style="list-style-type: none"> ■ graficky odděleno od závěru ■ za rozloučením píšeme čárku Příklady: <i>Un saludo cordial, Atentamente, Cordialmente, Le/Les saluda atentamente</i>
8. Podpis	<ul style="list-style-type: none"> ■ jméno a příjmení ■ graficky oddělen od rozloučení (na samostatném řádku nebo je mezi rozloučením a podpisem ponechán volný řádek)

Ve formálním dopise vždy používáme vykání.

Neformální dopis	
Část	Specifika
1. Adresa pisatele a příjemce	<i>u MZ není vyžadována</i>
2. Datum a místo napsání dopisu	<i>u MZ není vyžadováno</i>
3. Oslovení a pozdrav	<ul style="list-style-type: none"> ■ umístěno vlevo ■ vychází z charakteru vztahu pisatele a adresáta ■ graficky odděleno od úvodu Příklady: <i>Hola Miguel:</i> <i>Hola, Javier:</i> <i>Estimada/Querida María:</i>

<p>4. Úvod</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ po oslovení následuje úvod dopisu psaný s počátečním velkým písmenem ■ vychází ze zadání modelové situace, ve které je popsán důvod napsání dopisu Příklady: <i>¿Qué tal?</i> <i>¿Cómo estás?</i> <i>Te escribo porque...</i> ■ samostatný krátký odstavec (dostačující jsou dvě až tři věty nebo souvětí)
<p>5. Hlavní část</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ obsahuje jádro sdělení pisatele (tematické zaměření a komunikační cíl jsou specifikovány zadáním) ■ samostatný oddíl (může být rozdělen do dalších odstavců podle jednotlivých bodů zadání) ■ relevantní, jasné a dostatečně podrobné informace s ohledem na zadání (a jednotlivé body zadání) ■ vhodné uspořádání informací/myšlenek
<p>6. Závěr</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ vychází z charakteru vztahu pisatele a adresáta (závěrečné poznámky; žádost o informace; povzbuzení příjemce dopisu k odepsání, pozvání adresáta) ■ samostatný krátký odstavec
<p>7. Rozloučení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ graficky odděleno od závěru ■ za rozloučením píšeme čárku Příklady: <i>Esperando tu pronta respuesta, me despido,</i> <i>Espero verte pronto,</i> <i>Saludos/Un beso/Abrazos/Besos y abrazos,</i>
<p>8. Podpis</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ zpravidla křestní jméno ■ graficky oddělen od rozloučení (na samostatném řádku nebo je mezi rozloučením a podpisem ponechán volný řádek)

V neformálním dopise používáme tykání.

■ **Aspekty hodnocení**

Při hodnocení klademe důraz na **dodržení formálních náležitostí** dopisu, na správnou **volbu funkčního stylu** ve vztahu k adresátovi a na **vhodné použití slohového postupu**, které vychází z tematického zaměření textu a jeho komunikativní funkce. Ke snížení bodového hodnocení (oddíl IA) mohou vést například následující nedostatky:

- nečlenění dopisu na oslovení, úvod, hlavní část, závěr, rozloučení, podpis
- nesprávné použití oslovení a rozloučení z hlediska vztahu k příjemci
- absence některých částí dopisu (např. oslovení, rozloučení, podpis)

- nevhodné použití slohového postupu v závislosti na zadání
- nedodržení tématu

6.1.1.1 MOTIVAČNÍ DOPIS

■ Charakteristika

Motivační dopis je písemné **sdělení pisatele v roli uchazeče o pracovní místo nebo o stipendium, studium na škole, členství v organizaci apod.** Pisatel zpravidla reaguje na konkrétní nabídku (inzerát). Při psaní motivačního dopisu je cílem přesvědčit zaměstnavatele, že se pro danou činnost hodí nejlépe právě pisatel. Motivační dopis je prvním kontaktem uchazeče se zaměstnavatelem, je tudíž formou prezentace pisatele, proto by měl být **jasně a srozumitelně formulován**. Má vždy **formální charakter**. Uchazeč by se měl snažit adresáta zaujmout, ale zároveň by se měl vyvarovat přílišného vychvalování své osoby či negativních formulací.

U maturitní zkoušky se motivační dopis objevuje v 1. části písemné práce (120–150 slov).

■ Struktura

Motivační dopis má pevně stanovenou strukturu (viz dopis). **Formálně se člení do tří základních částí: úvodu, hlavní části a závěru.** Tyto části mohou být dále děleny podle bodů zadání nebo myšlenkově uzavřených celků. K požadovaným **formálním náležitostem** motivačního dopisu, které jsou **graficky odděleny** od hlavního textu, patří dále **datum a místo napsání dopisu, oslovení, rozloučení a podpis pisatele**.

6.1.2 E-MAIL

■ Charakteristika

E-mail je písemné sdělení podobné **dopisu**, které pisatel odesílá adresátovi elektronickou cestou.

U maturitní zkoušky se e-mail objevuje v 1. části (120–150 slov) i ve 2. části (60–70 slov) písemné práce.

■ Struktura e-mailu

Struktura e-mailu je podobná struktuře **dopisu**, má však zároveň i určitá specifika. V běžné praxi musí pisatel udat e-mailovou adresu příjemce a měl by uvést předmět vzájemné komunikace. **Vzhledem k jednotnému formátu záznamového archu, v němž není e-mailová hlavička uvedena, e-mailovou adresu a předmět v maturitní písemné práci nevyžadujeme.**

Pokud je e-mail zadáván v **1. části písemné práce**, člení se **formálně do tří základních částí: úvodu, hlavní části a závěru**. Tyto části mohou být děleny ještě do dalších odstavců podle bodů zadání nebo myšlenkově uzavřených celků. K požadovaným **formálním náležitostem** e-mailu, které jsou **graficky odděleny** od hlavního textu, patří dále **oslovení, rozloučení a podpis (jméno)** pisatele.

Pokud je e-mail zadán ve **2. části písemné práce**, není třeba dělit text e-mailu graficky do odstavců. Vyžadujeme však **grafické oddělení oslovení, rozloučení a podpisu (jména)**.

6.1.2.1 ŽÁDOST

■ Charakteristika

Žádost je zvláštním typem **dopisu**, jehož obsahem je nějaký **požadavek nebo prosba**, která je adresována **příslušné instituci nebo příslušné osobě** (vychází ze zadání písemné práce). Žádost má **vždy formální charakter**, což určuje i použití funkčního formálního stylu a odpovídajících jazykových prostředků. Důraz je kladen na **věcnost, jasnost a srozumitelnost** sdělení.

U maturitní zkoušky se žádost objevuje ve 2. části písemné práce (60–70 slov).

■ Typy žádosti

Existují různá témata zpracovaná formou žádosti, např. žádost o studium, o změnu adresy. V zadání písemné maturitní zkoušky se mohou žáci setkat například se žádostí o letní brigádu nebo studium (jazykový kurz).

■ Struktura

Struktura žádosti je pevně stanovena. Formálně se člení na **tři hlavní části (úvod, hlavní část, závěr)**. K požadovaným formálním náležitostem, které jsou graficky odděleny od hlavní části, patří: **datum a místo napsání žádosti, adresa pisatele a příjemce, předmět, oslovení, rozloučení a podpis**. U maturitní zkoušky **nevyžadujeme adresu pisatele a příjemce, datum, místo a předmět**, což je dáno tím, že se žádost objevuje v druhé části písemné práce jako e-mail.

6.1.3 POZVÁNKA

■ Charakteristika

Pozvánka je písemné sdělení, ve kterém **pisatel adresáta zve na určitou akci či událost**.

U maturitní zkoušky se pozvánka objevuje ve 2. části písemné práce (60–70 slov).

U maturitní zkoušky je vyžadováno, aby byla pozvánka napsána v celých větách.

■ Struktura

Při psaní pozvánky vycházíme vždy ze zadání písemné práce. Obecně platí, že se pozvánka skládá z následujících částí, které jsou graficky oddělené.

Pozvánka	
Část	Specifika
1. Oslovení	<ul style="list-style-type: none"> formální nebo neformální styl oslovení s ohledem na vztah pisatele a příjemce pozvánky (viz výše příklady oslovení uvedené u dopisu)
2. Údaj o termínu konání akce či události	<ul style="list-style-type: none"> vychází ze zadání písemné práce Příklady: <i>el viernes a las 6 de la tarde</i> <i>mañana después de terminar las clases</i>

3. Údaj o místě konání akce či události	<ul style="list-style-type: none"> ■ vychází ze zadání písemné práce ■ Příklady: <i>es en el aula; es en el bar Tortilla; es en la plaza</i> ■ Pozor na použití tvaru slovesa <i>ser</i> „es“ ve významu „koná se“!
4. Informace o charakteru akce	<ul style="list-style-type: none"> ■ vychází ze zadání písemné práce (např.: <i>encuentro estudiantil; conferencia; fiesta estudiantil</i>)
5. Podpis	<ul style="list-style-type: none"> ■ vychází z charakteru vztahu pisatele a příjemce

Pozvánka může obsahovat i další informace, které jsou specifikovány zadáním písemné práce, např.:

- údaj o programu akce;
- informace o občerstvení;
- údaj o očekávaném oblečení (např. formální oblečení, sportovní oblečení).

6.1.4 VZKAZ

■ Charakteristika

Vzkaz je kratší typ sdělení, jehož cílem je předat stručnou a přehlednou informaci příjemci (např. kam a proč pisatel odešel; proč pisatel nemohl něco splnit/vykonat; kde a kdy se pisatel a příjemce vzkazu sejdou; co má příjemce vzkazu udělat; za co chceme příjemci vzkazu poděkovat). Důraz je kladen na **věcnost, jasnost a srozumitelnost** sdělení. Důležité je také vhodné **uspořádání informací**. Dle zadání mohou být vzkazy formální/semiformální (např. vzkaz vyučujícím) nebo neformální (např. vzkaz spoluzákovci).

U maturitní zkoušky ze španělského jazyka se vzkaz objevuje ve 2. části písemné práce (60–70 slov).

U maturitní zkoušky je vyžadováno, aby byl vzkaz napsán v celých větách.

■ Struktura

Struktura vzkazu je podobná struktuře e-mailu ve 2. části PP. **Vzkaz nedělíme do odstavců.** U maturitní zkoušky je vyžadováno **grafické oddělení oslovení a podpisu (jména), případně i rozloučení.**

Vzkaz	
Část	Specifika
1. Oslovení	<ul style="list-style-type: none"> ■ umístěno vlevo ■ vychází z charakteru vztahu pisatele a příjemce vzkazu ■ po oslovení následuje hlavní část textu psaná počátečním velkým písmenem ■ s ohledem na charakter vztahu pisatele a příjemce vzkazu v oslovení nemusíme uvádět jméno příjemce (např. <i>Hola mamá</i>), případně můžeme uvést pouze křestní jméno nebo přezdívku (např. <i>Hola Javi, ...; Paquita, ...</i>) ■ graficky odděleno od hlavní části textu

2. Hlavní část	<ul style="list-style-type: none"> ■ vychází ze zadání písemné práce a z bodů zadání ■ v úvodu zpravidla uvádíme důvod napsání vzkazu (s ohledem na zadání PP), dále uvádíme relevantní, jasné a dostatečně podrobné informace, případně vysvětlení (s ohledem na jednotlivé body zadání) ■ závěr může obsahovat např. prosbu, pozvání, poděkování (s ohledem na body zadání PP) ■ nečleníme na odstavce
3. Rozloučení	<ul style="list-style-type: none"> ■ vychází z charakteru vztahu pisatele a příjemce vzkazu ■ u neformálního vzkazu je možné rozloučení vynechat, jinak je graficky odděleno od hlavní části textu
4. Podpis	<ul style="list-style-type: none"> ■ vychází z charakteru vztahu pisatele a příjemce vzkazu (zpravidla uvedeno křestní jméno nebo jméno a příjmení) ■ graficky oddělen od rozloučení/hlavní části textu

6.2 CHARAKTERISTIKA

■ Charakteristika

Charakteristika je výstižným **popisem specifických rysů subjektu** (většinou osoby). Na rozdíl od prostého popisu zahrnuje charakteristika zároveň **hodnocení**, které může být subjektivně zabarveno. Komunikační funkcí charakteristiky je tedy **podávat informace, popisovat a hodnotit**.

U maturitní zkoušky se charakteristika objevuje v 1. části písemné práce (120–150 slov).

■ Struktura

Charakteristika má přehlednou a propracovanou strukturu. Doporučujeme postupovat **od vnější charakteristiky k charakteristice vnitřní**.

▪ Typy charakteristiky osoby

- **vnější charakteristika** – obsahuje popis vzhledu;
- **vnitřní charakteristika** – zachycuje charakterové vlastnosti člověka, jeho osobnost, chování a schopnosti.

▪ Způsoby charakterizování osoby

- **přímá charakteristika** – uvádíme konkrétní vlastnosti a nebo například aspekty vzhledu;
- **nepřímá charakteristika** – popisujeme například jednání nebo chování člověka, na jehož základě je možné vyvodit jeho povahové rysy.

Charakteristika by ale neměla být pouhým řazením charakteristických rysů subjektu a výčtem jeho kladných a záporných vlastností.

Z formálního hlediska obsahuje charakteristika vhodný **nadpis** a dělí se do **tří hlavních částí: úvodu, hlavní části a závěru**. Tyto části mohou být dále děleny do odstavců podle bodů zadání nebo myšlenkově uzavřených celků.

Charakteristika osoby	
Část	Specifika
1. Nadpis	<ul style="list-style-type: none"> ■ specifikován zadáním ■ vztahuje se k obsahu charakteristiky ■ graficky oddělen od úvodu (zpravidla uprostřed řádku)
2. Úvod	<ul style="list-style-type: none"> ■ obecná data o osobě: jméno, věk, bydliště, původ, povolání apod. ■ stručná informace o vztahu pisatele k charakterizované osobě (např. přítel, bratr, trenér)
3. Hlavní část	<ul style="list-style-type: none"> ■ podrobná charakteristika osoby: vzhled, styl oblékání, zvyklosti a zájmy, chování, schopnosti a vlastnosti
4. Závěr	<ul style="list-style-type: none"> ■ hodnocení charakterizované osoby ■ charakteristika vztahu pisatele k popisované osobě

■ Aspekty hodnocení

Při hodnocení je kladen důraz na **vhodnou strukturu charakteristiky**, tj. kombinaci vnější a vnitřní charakteristiky, uvedení kladných i záporných aspektů a zmínění **hodnocení** popisovaného subjektu. Ke snížení bodového hodnocení (oddíl IA) dochází například v případě, kdy se pisatel věnuje pouze vnějšímu popisu subjektu a nehodnotí ho. Počet bodů za charakteristiku textu (oddíl IA) snižuje taktéž odchýlení se od tématu a nedodržení formálního členění.

6.3 VYPRAVOVÁNÍ

■ Charakteristika

Vypravování líčí **skutečnou nebo fiktivní událost a její průběh**, zobrazuje určitý děj. Jednotlivé fáze děje na sebe **časově navazují**, jsou zpravidla **řazeny chronologicky** a vzájemně **propojeny příčinnými vztahy**. Ve vypravování převažuje vyprávěcí slohový postup. Kromě líčení děje zahrnuje vypravování zpravidla i popis prostředí, postav, jejich pocitů a myšlenek (specifikováno v zadání PP).

U maturitní zkoušky se vypravování objevuje v 1. části písemné práce (120–150 slov).

■ Struktura

Vypravování vykazuje pevnou strukturu. Obsahuje **nadpis** a formálně se člení na tři základní **části: úvod, hlavní část a závěr**. Hlavní část může být členěna na další části (odstavce) – toto členění může vycházet z bodů zadání nebo může být určeno jednotlivými fázemi vypravovaného děje. Odstavce je nutno mezi sebou lineárně propojit použitím konektorů, vhodných prostředků textové návaznosti, např. *primero, segundo, después, luego, al final, por último*.

Vypravování	
Část	Specifika
1. Nadpis	<ul style="list-style-type: none"> ■ specifikován zadáním ■ vztahuje se k obsahu vypravování ■ graficky oddělen od úvodu (zpravidla uprostřed řádku)
2. Úvod	<ul style="list-style-type: none"> ■ přináší zpravidla základní informace o účastnících popisované události a o tom, kdy a kde se děj vypravování odehrává nebo odehrál (tematické zaměření a komunikační cíl jsou specifikovány zadáním) ■ slouží jako úvod do situace a seznamuje s perspektivou vypravování ■ neměl by být obsáhlý
3. Hlavní část	<ul style="list-style-type: none"> ■ přináší jádro sdělení ■ skládá se z několika dějových kroků, které na sebe časově i příčinně navazují ■ postupně vzniká dějové napětí, které vede k vyvrcholení zápletky v závěru
4. Závěr	<ul style="list-style-type: none"> ■ přináší vyvrcholení děje, rozuzlení zápletky ■ může obsahovat i popis následků popisované události, vyjádření pocitů ■ je zpravidla formulován dynamicky, např. pomocí krátkých větných konstrukcí ■ vypravování je třeba zakončit takovým způsobem, aby bylo jasné, že je děj ukončen, např.: ...y <i>así terminó, vivieron felices</i>, nebo děj či událost shrnout vyjádřením vlastního postoje či názoru, např.: <i>Me gustó porque ...; Fueron las mejores vacaciones.; Fue una excursión inolvidable.; Lo pasamos muy bien.; Nos divertimos mucho.</i>

Události na sebe navazují. Jednotlivé fáze vypravování jsou mezi sebou vhodně propojeny. Důraz je kladen na dodržení **lineární výstavby textu**, na provázanost myšlenek v rámci jednotlivých myšlenkových celků.

■ Aspekty hodnocení

Při hodnocení je kladen důraz na **dodržení tématu** specifikovaného zadáním, na zachování **struktury vypravování**, odpovídající **grafické členění textu a uplatnění vyprávěcího slohového postupu**. Pokud se pisatel odklání od tématu, ve vypravování je narušeno základní členění (např. chybějící závěr), chybí formální členění do odstavců nebo převládá například popisný slohový postup, snižuje se hodnocení za charakteristiku textu (oddíl IA).

6.4 ČLÁNEK

■ Charakteristika

Článek je **text určený pro noviny či časopis**. Pisatel v něm seznamuje čtenáře s určitým tématem, které rozpracovává, přičemž prezentuje svůj názor a své postřehy. **Charakter textu** (jeho formálnost) **určuje typ periodika a cílová skupina čtenářů**, které je článek určen.

V běžné praxi se jedná zpravidla o formální typ textu. U maturitní zkoušky se pisatel většinou obrací na čtenáře školního nebo studentského časopisu, nemusí tedy striktně dodržovat formální styl (volí tzv. semiformální styl vyjadřování).

U maturitní zkoušky se článek objevuje v 1. části písemné práce (120–150 slov).

■ Struktura

Článek by měl být **vhodně strukturovaný**. Obsahuje **nadpis**, který je graficky oddělen od následujícího textu. Samotný text se formálně člení na **tři hlavní části: úvod, hlavní část a závěr**. V rámci těchto částí může docházet i k dalšímu členění na odstavce, které vychází ze zadání písemné práce nebo odráží členění na jednotlivé myšlenkové celky.

Článek	
Část	Specifika
1. Nadpis	<ul style="list-style-type: none"> ■ seznamuje čtenáře s tématem článku (tematické zaměření a komunikační funkce jsou specifikovány zadáním) ■ měl by u čtenáře vyvolat chuť k četbě následujícího textu ■ vztahuje se k obsahu článku
2. Úvod	<ul style="list-style-type: none"> ■ uvádí čtenáře do tématu (pisatel může čtenáře oslovovat přímo, čímž ho vtahuje do problematiky a článek ho více osloví) ■ měl by dostatečně vysvětlit téma článku ■ může shrnovat nejdůležitější aspekty obsahu článku ■ odstavec bývá s ohledem na rozsah článku zpravidla krátký ■ obsahuje krátké, jednoduché, přesvědčivé formulace
3. Hlavní část	<ul style="list-style-type: none"> ■ přináší rozpracování tématu textu (vychází z jednotlivých bodů zadání) ■ je členěna na jednotlivé odstavce podle myšlenkových celků (odstavce mohou mít nadpisy – zpřehledňují text, měly by být krátké, výstižné a neměly by se opakovat)
4. Závěr	<ul style="list-style-type: none"> ■ shrnující vyjádření postoje pisatele k tématu článku ■ může přinášet shrnutí bodů, o kterých pisatel hovořil v textu, nebo se může vrátit ke sdělení z úvodu

V článku je třeba dodržet **lineární uspořádání** informací a myšlenek. Důraz je zároveň kladen na jejich **vhodné propojení**.

■ Aspekty hodnocení

Při hodnocení charakteristiky textu (oddíl IA) se klade důraz na **održení tématu**, výběr **správného slohového postupu** a **přehledné formální členění na nadpis, úvod, hlavní část a závěr**. Důležitá je **správná volba funkčního stylu ve vztahu ke čtenáři**. Při nedodržení těchto aspektů může dojít ke snížení bodového hodnocení (oddíl IA).

6.5 POPIS

■ Charakteristika

Popis přináší **informace** například o předmětu, místě nebo ději. Popis by měl být **věcný a výstižný**, aby si čtenář udělal o popisovaném objektu vlastní představu.

U maturitní zkoušky se popis objevuje v 1. části (120–150 slov) i 2. části (60–70 slov) písemné práce.

■ Struktura

Z formálního hlediska obsahuje popis vhodný **nadpis** a dělí se **do tří hlavních částí: úvodu, hlavní části a závěru**. Tyto části mohou být děleny do dalších odstavců podle bodů zadání nebo myšlenkově uzavřených celků. Pokud je popis zadáván **ve 2. části písemné práce, členění na odstavce nevyžadujeme**.

▪ Typ popisu

- **statický:** pisatel uvádí jednotlivé informace o objektu, nepopisuje jeho změnu nebo vývoj, v některých případech se může jednat i o pouhý výčet znaků;
- **dynamický:** pisatel charakterizuje objekt v rámci nějakého procesu – např. namísto popisu pracovního místa je popisováno, jak osoba na daném místě pracuje.

Popis	
Část	Specifika
1. Nadpis	<ul style="list-style-type: none"> ■ seznamuje čtenáře s tématem popisu (tematické zaměření a komunikační funkce jsou specifikovány zadáním) ■ vztahuje se k obsahu popisu
2. Úvod	<ul style="list-style-type: none"> ■ specifikace objektu (např. předmět, místo, děj) ■ základní fakta o objektu (např. jméno, stáří, poloha na mapě) ■ samostatný odstavec (1. část PP)
3. Hlavní část	<ul style="list-style-type: none"> ■ podrobný popis (např. velikost, hmotnost, tvar, vzhled, původ, materiál, charakter, specifické vlastnosti) ■ zdůraznění charakteristických rysů objektu ■ samostatný odstavec/samostatné odstavce (1. část PP)
4. Závěr	<ul style="list-style-type: none"> ■ údaje o vztahu pisatele k danému objektu ■ celkové shrnutí ■ samostatný odstavec/samostatné odstavce (1. část PP)

Z hlediska **pořadí informací** očekáváme u popisu **určitý řád**. Postupujeme **zpravidla od globálního popisu k detailním informacím**, od nejdůležitějších znaků k těm méně podstatným. Popis děje (např. popis pracovního postupu) se musí držet jisté dějové linie, chronologie úkonů a zachovávat je.

■ **Aspekty hodnocení**

Při hodnocení popisu klademe důraz na jeho **účelnost a přehlednou strukturu** podpořenou **grafickým členěním**. Ke snížení bodového hodnocení (oddíl IA/sloupec I) dochází v případě, když se pisatel od popisu odkloní. K tomuto aspektu se může připojit odchýlení se od tématu a nedostatečné formální členění textu (1. část PP).

6.6 ZPRÁVA, OZNÁMENÍ

■ **Charakteristika**

Zpráva i oznámení označují písemné **sdělení o nějaké události**. V každodenním životě se zpráva a oznámení objevují nejčastěji v médiích (např. v novinách). V současné době se setkáváme stále častěji i se sděleními, která jsou uveřejňována prostřednictvím internetových sociálních sítí. Prostřednictvím těchto sdělení mohou pisatelé informovat ostatní uživatele (čtenáře) internetové sociální sítě o nějaké události (např. o oslavě narozenin) nebo o nějaké skutečnosti (např. o nabídce lístků na koncert k prodeji).

Základní komunikační funkcí těchto sdělení je předávat informace. Měly by informovat **objektivně, věcně a srozumitelně a vyvarovat se subjektivních názorů**. V neformálně zaměřených sděleních se však komentář pisatele objevit může. Převažujícím slohovým postupem je postup informační.

U maturitní zkoušky jsou tyto typy krátkých textů zadávány ve 2. části písemné práce (60–70 slov).

■ **Struktura**

Krátká zpráva i oznámení jsou uvedeny **nadpisem** a členěny na **úvod, hlavní část a závěr**. Nadpis je **graficky oddělen** od následujícího textu. U sdělení, která jsou uveřejňována prostřednictvím internetové sociální sítě, může být nadpis nahrazen oslovením. **Členění na odstavce není vyžadováno**.

Z hlediska obsahu jsou nejpodstatnější informace uváděny většinou v úvodu krátké zprávy, oznámení či sdělení, která jsou uveřejňována prostřednictvím internetové sociální sítě. V následujícím textu – zvláště v krátké zprávě – je nutno dodržet **časovou a logickou posloupnost**.

Zpráva, oznámení	
Část	Charakteristika
1. Nadpis	<ul style="list-style-type: none"> ■ krátké, výstižné sdělení ■ měl by vzbudit zájem adresáta číst dále
2. Úvod	<ul style="list-style-type: none"> ■ tematické zaměření, příjemce a komunikační cíl jsou specifikovány v zadání ■ obsahuje informace o události (časový údaj o konání události); informace o místě konání události; základní informace o události (např. nehoda, slavnost); případně i informace o účastnících
3. Hlavní část	<ul style="list-style-type: none"> ■ podrobnosti o události/skutečnosti
4. Závěr	<ul style="list-style-type: none"> ■ u zprávy se uvádějí informace o následcích, u oznámení se uvádí např. shrnutí nejdůležitějších informací, kontakt ■ případný komentář pisatele či apel na příjemce

■ Aspekty hodnocení

Při hodnocení se klade důraz na **objektivní a věcné** poskytování informací, na **srozumitelnost a přesnost** vyjádření vzhledem ke čtenáři. Důležité je přitom **zachování časové posloupnosti a logické uspořádání jednotlivých informací**. Ke snížení bodového hodnocení (sloupec I) může vést nedodržení formálních náležitostí, odklonění se od tématu stanoveného zadáním nebo nedodržení objektivně a věcně zaměřeného informačního slohového postupu.

6.7 NÁVOD, INSTRUKCE

■ Charakteristika

Základní komunikační funkcí návodu a zároveň záměrem jeho autora je sdělit adresátovi, jak postupovat při realizaci určité činnosti, aby dosáhl očekávaného výsledku. Autor návodu tedy poskytuje **konkrétní instrukce k realizaci určitého postupu a k dosažení určitého cíle** (sestavení modelu, uvaření jídla atd.). Tyto instrukce musí být **jednoznačné, srozumitelné a úplné**, protože adresát nemůže žádat autora o vysvětlení. Do popředí velmi silně vystupuje funkce apelová, tj. **autor se obrací přímo na adresáta**.

V návodech se užívá popisný slohový postup. Může se kombinovat s prvky slohového postupu informačního a výkladového.

U maturitní zkoušky se návod objevuje ve 2. části písemné práce (60–70 slov).

■ Struktura

Návod je uveden **nadpisem**. Za nadpisem jsou řazeny **jednotlivé pokyny**, kroky realizace, které na sebe **časově navazují** a jsou **logicky propojeny**.

Obsahově tematické členění návodu je **podpořeno grafickým členěním** – odstavce, uspořádání do výčtu, číslování, odrážky. V běžné praxi se u návodu uplatňuje i zvýraznění typu písma, podtrhávání důležitých částí textu, uvádění mezititulků, doplnění obrázky, schémata či fotografiemi. **U písemné maturitní zkoušky vyžadujeme gra-**

fické členění textu, přičemž akceptujeme i uspořádání do bodového výčtu. Grafické zvýraznění (např. tučné písmo) není vyžadováno.

■ **Aspekty hodnocení**

Při hodnocení **návodu** je kladen důraz na funkčnost textu. Jedná se o **dodržení tématu** a jeho **přesné, jednoznačné a srozumitelné zpracování** vzhledem k příjemci sdělení. Důležitá je přitom dodržení **formálního členění textu**, zachování **časové posloupnosti** a **logického uspořádání** jednotlivých činností. Nepenalizujeme uspořádání textu do bodového výčtu, ani případné užití schémat.

7 HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

Hodnocení písemných prací ve španělském jazyce probíhá centrálně, vyškolenými a certifikovanými hodnotiteli písemných prací. Hodnotitelé při hodnocení postupují v souladu s požadavky na žáka specifikovanými v katalogu požadavků a podle centrálně stanovených metodických postupů a závazných kritérií hodnocení. Hodnocením písemných prací je pověřeno Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT).

7.1 KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

Pro hodnocení písemných prací společně části maturitní zkoušky se používají analytická kritéria hodnocení. Umožňují posuzovat písemný projev žáka z několika hledisek, respektive odděleně hodnotit jeho charakteristické prvky. Každému posuzovanému prvku písemné práce jsou přiděleny body, jejichž součet dává výsledné skóre.

Pochopení principů hodnocení může žákům umožnit lepší orientaci v silných a slabých stránkách vlastního písemného projevu. Učitelům mohou kritéria hodnocení pomoci diagnostikovat individuální přednosti a nedostatky v písemném projevu žáka.

K hodnocení písemné práce ve společné části maturitní zkoušky používáme kritéria hodnocení pro 1. část písemné práce (příloha 3) a kritéria hodnocení pro 2. část písemné práce (příloha 4). Obě varianty kritérií hodnocení jsou vystavěny na stejném principu, zohledňují však rozdílnou délku požadovaného typu textu v 1. a 2. části písemné práce.

■ **Struktura kritérií hodnocení**

Kritéria hodnocení pro 1. i 2. část písemné práce (PP) jsou rozdělena do **čtyř sloupců** (I–IV) podle posuzovaných charakteristik písemného projevu žáka – zpracování zadání a obsah (I), organizace a koheze textu (II), slovní zásoba a pravopis (III) a mluvnické prostředky (IV).

V kritériích hodnocení pro 1. část písemné práce jsou sloupce dále rozděleny do dvou řad (A a B). Tím vzniká **8 oddílů kritérií** (IA–IVB) hodnocení pro 1. část písemné práce. Struktura kritérií hodnocení je schematicky znázorněna v následujících tabulkách.

Struktura kritérií hodnocení pro 1. část PP a posuzované charakteristiky PP

		Sloupce I–IV			
Oddíl IA		I – Zpracování zadání/obsah	II – Organizace a koheze textu	III – Slovní zásoba a pravopis	IV – Mluvnické prostředky
	A	A – Zadání	A – Organizace, koherence	A – Přesnost	A – Přesnost
	
Řada A a B	B	B – Rozsah, obsah	B – Koheze, prostředky textové návaznosti	B – Rozsah	B – Rozsah
	
		Oddíl IB			

Struktura kritérií hodnocení pro 2. část PP a posuzované charakteristiky PP

		Sloupce I–IV			
		I – Zpracování zadání/obsah	II – Organizace a koheze textu	III – Slovní zásoba a pravopis	IV – Mluvnické prostředky

Při hodnocení písemné práce postupuje hodnotitel zleva doprava, tzn. nejdříve posuzuje splnění zadání a obsah, poté hodnotí slovní zásobu, pravopis a mluvnické prostředky.

■ **Vnitřní charakteristiky kritérií hodnocení**

Sloupce a oddíly obsahují **deskriptory** (zvýrazněny odřádkami na začátku řádků), které charakterizují jednotlivé aspekty písemného projevu.

Deskriptory v oddíle IB kritérií hodnocení pro 1. část PP

Body (3–0)	I – Zpracování zadání/obsah
	B – Rozsah, obsah
Tříbodové deskriptory	3 <ul style="list-style-type: none"> • Body zadání jsou rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. • V textu je jasně vysvětlena podstata myšlenky nebo problému. • Text neobsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky.
Dvoubodové deskriptory	2 <ul style="list-style-type: none"> • Body zadání jsou většinou rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. • V textu je většinou jasně vysvětlena podstata myšlenky nebo problému. • Text ojediněle obsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky.
Jednobodové deskriptory	1 <ul style="list-style-type: none"> • Body zadání jsou jen ojediněle rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. • V textu není ve větší míře vysvětlena podstata myšlenky nebo problému. • Text ve větší míře obsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky.
Nulový deskriptor	0 <ul style="list-style-type: none"> • Body zadání nejsou rozpracovány.

Deskriptory jsou v jednotlivých sloupcích/oddílech kritérií hodnocení řazeny podle důležitosti, od nejdůležitějšího po méně důležité. Uplatňuje se zde doplňující **podmínka o nadřazenosti prvního deskriptoru**.

Například:

V oddíle IA kritérií hodnocení pro 1. část PP je „nejsilnější“ 1. deskriptor, kterým posuzujeme splnění požadované charakteristiky textu. Míra dodržení požadované charakteristiky textu je klíčová, neboť právě od ní se odvíjí, zda bude písemná práce dále hodnocena.

Tento deskriptor je natolik důležitý, že je zde uplatňována i další doplňující podmínka – pokud žák obdrží **0 bodů za 1. deskriptor v oddíle IA (1. část PP)/ve sloupci I (2. část PP), tato část PP se dále nehodnotí**.

I – Zpracování zadání/obsah	
A – Zadání	
3	<ul style="list-style-type: none"> Požadovaná charakteristika textu je dodržena. Všechny body zadání jsou jasně a srozumitelně zmíněny. Délka textu odpovídá požadovanému rozsahu.
2	<ul style="list-style-type: none"> Požadovaná charakteristika textu je většinou dodržena. Většina bodů zadání je jasně a srozumitelně zmíněna. Délka textu ne zcela odpovídá požadovanému rozsahu (text je o 1 interval kratší/delší).
1	<ul style="list-style-type: none"> Požadovaná charakteristika textu není ve větší míře dodržena. Většina bodů zadání není (jasně a srozumitelně) zmíněna. Délka textu ve větší míře neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 2 intervaly kratší/delší).
0	<ul style="list-style-type: none"> Požadovaná charakteristika textu není dodržena. Body zadání nejsou (jasně) zmíněny. Délka textu neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 3 a více intervalů kratší/delší) a/nebo není dostatek (srozumitelného) textu pro hodnocení.

■ Hodnocení – přidělování bodů

Hodnotitel nejprve ohodnotí deskriptory za daný oddíl (v případě 1. části písemné práce) nebo sloupec (v případě 2. části písemné práce) kritérií hodnocení a přidělí jim **body od 0–3**. Hodnocení celého oddílu/sloupce kritérií hodnocení se vypočte jako aritmetický průměr bodů za jednotlivé deskriptory. Výsledná bodová hodnota se zaokrouhluje na celé číslo.

I – Zpracování zadání/obsah	
A – Zadání	
3	<ul style="list-style-type: none"> ● Požadovaná charakteristika textu je dodržena. ● Všechny body zadání jsou jasně a srozumitelně zmíněny. • Délka textu odpovídá požadovanému rozsahu.
2	<ul style="list-style-type: none"> ● Požadovaná charakteristika textu je většinou dodržena. ● Většina bodů zadání je jasně a srozumitelně zmíněna. ● Délka textu ne zcela odpovídá požadovanému rozsahu (text je o 1 interval kratší/delší).
1	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu není ve větší míře dodržena. • Většina bodů zadání není (jasně a srozumitelně) zmíněna. ● Délka textu ve větší míře neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 2 intervaly kratší/delší).
0	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu není dodržena. • Body zadání nejsou (jasně) zmíněny. • Délka textu neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 3 a více intervalů kratší/delší) a/nebo není dostatek (srozumitelného) textu pro hodnocení.

Například:

- **Žák získal v oddíle IA:**

3 body za 1. deskriptor, 2 body za 2. deskriptor a 1 bod za 3. deskriptor.

Celkem: $3 + 2 + 1 = 6 : 3 = 2$

Žák tedy získá za oddíl IA celkem 2 body.

- **Žák získal v oddíle IA:**

2 body za 1. deskriptor, 3 body za 2. deskriptor a 2 body za 3. deskriptor.

Celkem: $2 + 3 + 2 = 7 : 3 = 2,3$

Žák získal v oddíle IA také celkem 2 body.

Pokud je výsledná hodnota před zaokrouhlením 0,5, 1,5 nebo 2,5, hodnotitel se přiklání k menšímu nebo většímu celému číslu v závislosti na hodnocení prvního deskriptoru v oddíle/sloupci.

Výsledné hodnocení za oddíl/sloupec může být omezeno dalšími vnitřními podmínkami. Jednou z takových doplňujících podmínek je, že pokud žák získá 1 bod v některém z deskriptorů, nemůže již získat v tomto oddíle/sloupci 3 body.

7.2 HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE PODLE KRITÉRIÍ HODNOCENÍ

Kritéria hodnocení pro 1. a 2. část písemné práce jsou, jak již bylo uvedeno, vystavěna na stejném principu – v deskriptorech jsou použity formulace téhož znění a také udělování bodů podle deskriptorů se řídí pro obě části písemné práce stejnými pravidly. S hodnocením písemné práce se proto blíže seznámíme na příkladu kritérií hodnocení pro 1. část písemné práce. Informace o hodnocení 2. části písemné práce uvádíme jen v případě odlišností v hodnocení obou částí, např. při posuzování délky textu.

Všechny použité příklady i ukázky písemných prací jsou přepisem autentických písemných prací žáků z MZ2012.

7.2.1 ZPRACOVÁNÍ ZADÁNÍ A OBSAH

■ Oddíl IA

V oddíle IA hodnotíme, zda a do jaké míry žák splnil zadání písemné práce. Posuzujeme, zda je dodržena **požadovaná charakteristika textu**, zda jsou jasné a srozumitelné **zmíněny všechny body zadání** a zda **délka textu** odpovídá požadovanému rozsahu.

1. deskriptor:

V rámci prvního deskriptoru posuzujeme, zda žák splnil zadání, respektive, zda podle požadavků v zadání dodržel:

- **typ textu**, slohový útvar

– **formální náležitosti dle typu textu** (např. oslovení, rozloučení, podpis, úvod, hlavní část, závěr). Z formálního hlediska se zde u odstavců posuzuje jejich přítomnost/nepřítomnost – musí být zřetelně graficky vyznačené (může být vynechán řádek, případně stačí i odsadit text);

- **funkční styl** (formální, neformální, semiformální) a adresování správnému/odpovídajícímu příjemci;
- **slohový postup** (vyprávěcí, popisný, prostě sdělovací atd.).
- **téma** a komunikační cíl

I – Zpracování zadání/obsah	
A – Zadání	
3	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu je dodržena. • Všechny body zadání jsou jasně a srozumitelně zmíněny. • Délka textu odpovídá požadovanému rozsahu.
2	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu je většinou dodržena. • Většina bodů zadání je jasně a srozumitelně zmíněna. • Délka textu ne zcela odpovídá požadovanému rozsahu (text je o 1 interval kratší/delší).
1	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu není ve větší míře dodržena. • Většina bodů zadání není (jasně a srozumitelně) zmíněna. • Délka textu ve větší míře neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 2 intervaly kratší/delší).
0	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu není dodržena. • Body zadání nejsou (jasně) zmíněny. • Délka textu neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 3 a více intervalů kratší/delší) a/nebo není dostatek (srozumitelného) textu pro hodnocení.

Aby žák získal za první deskriptor 3 body, musí splnit výše uvedené charakteristiky textu. Při nedodržení některé z charakteristik se snižují body za deskriptor. Pokud je za první deskriptor uděleno 0 bodů, je 0 bodů uděleno za celý oddíl IA a práce už není dále hodnocena v dalších kritériích. Může se tedy stát, že je text z hlediska použité slovní zásoby a mluvnických prostředků výborný, avšak z výše uvedených důvodů je hodnocen 0 body. Rozhodnutí, zda práce bude/nebude hodnocena se řídí následujícími pravidly:

- **nedodržení typu textu** (spojené se slohovým postupem, funkčním stylem a formálními náležitostmi) může i při dodržení tématu vést k **0 bodům**;
- **nedodržení tématu** (i při dodržení typu textu, slohového útvaru, formálních náležitostí) může vést k **0 bodům**;
- **nedodržení délky textu** (pokud je text o více než tři intervaly kratší) může vést k **0 bodům**.

2. deskriptor

Prostřednictvím druhého deskriptoru hodnotíme, zda jsou jasně a srozumitelně **zmíněny** všechny body zadání. Některé body zadání vyžadují splnění jednoho požadavku (např. poděkujete za dopis), jiné mohou vyžadovat splnění více požadavků (např. uvedete 2 informace o bytě/domě, do kterého jste se přestěhoval/a).

3. deskriptor

Délka textu písemné práce je stanovena **intervalem slov**. Pro žáka je interval slov závazný. Zároveň by mu měl pomoci při promyšlení struktury a obsahu jeho písemné práce. Text, který je kratší nebo delší než požadovaný interval slov, je penalizován v rámci 3. deskriptoru. Délka textu pod požadovaným intervalem slov se následně promítá i do hodnocení slovní zásoby a pravopisu a mluvnických prostředků.

Délka textu pro 1. část písemné práce je 120–150 slov. Interval pro 1. část PP je tedy 30 slov.

Text	Délka PP
– kratší o 1 interval	90–119 slov
– kratší o 2 intervaly	60–89 slov
– kratší o 3 intervaly	30–59 slov
– delší o 1 interval	151–180 slov
– delší o 2 intervaly	181–210 slov
– delší o 3 intervaly	211–240 slov

Délka textu pro 2. část písemné práce je 60–70 slov. Interval pro 2. část PP je tedy 10 slov.

Text	Délka PP
– kratší o 1 interval	50–59 slov
– kratší o 2 intervaly	40–49 slov
– kratší o 3 intervaly	30–39 slov
– delší o 1 interval	71–80 slov
– delší o 2 intervaly	81–90 slov
– delší o 3 intervaly	91–100 slov

Penalizace za nedodržení délky textu nemusí vždy znamenat bodovou penalizaci za celý oddíl.

Například:

- **Žák dodržel požadovanou charakteristiku textu = 3 body za první deskriptor.**
- **Žák jasně a srozumitelně zmínil všechny body zadání = 3 body za druhý deskriptor.**
- **Žák napsal text o délce 152 slov. Rozsah textu je tedy o 1 interval delší, než je požadovaná délka textu = 2 body za třetí deskriptor.**

Celkem: $3 + 3 + 2 = 8 : 3 = 2,7$

Žák získal v oddíle IA celkem 3 body.

I – Zpracování zadání/obsah	
A – Zadání	
3	<ul style="list-style-type: none"> ● Požadovaná charakteristika textu je dodržena. ● Všechny body zadání jsou jasně a srozumitelně zmíněny. • Délka textu odpovídá požadovanému rozsahu.
2	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu je většinou dodržena. • Většina bodů zadání je jasně a srozumitelně zmíněna. ● Délka textu ne zcela odpovídá požadovanému rozsahu (text je o 1 interval kratší/delší).
1	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu není ve větší míře dodržena. • Většina bodů zadání není (jasně a srozumitelně) zmíněna. • Délka textu ve větší míře neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 2 intervaly kratší/delší).
0	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu není dodržena. • Body zadání nejsou (jasně) zmíněny. • Délka textu neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 3 a více intervalů kratší/delší) a/nebo není dostatek (srozumitelného) textu pro hodnocení.

Stanovení výsledného počtu bodů za oddíl IA

Při stanovení výsledného počtu bodů platí několik doplňujících podmínek:

- Pokud žák získá v některém z deskriptorů 1 bod, již nemůže získat za celý oddíl 3 body.
- Pokud je za první deskriptor uděleno 0 bodů, další deskriptory nejsou posuzovány a práce je celkově hodnocena 0 body;

Text, který je o více než tři intervaly delší, je hodnocen. Je však možné, že takto dlouhý text bude obsahovat i nějaké nadbytečné/irelevantní myšlenky, což se může projevit dále v hodnocení 3. deskriptoru oddílu IB (viz oddíl IB dále).

V případě, kdy je text o 3 a více intervalů kratší než je požadovaná délka, hodnotitel posuzuje, zda bude text dále hodnotit – záleží na tom, zda je splněn komunikační cíl.

■ Příklady

Zadání 1. části písemné práce:

Časopis pro studenty španělského jazyka vyzval své čtenáře, aby napsali článek na téma:

“Mi lugar favorito”.

Autor/ka nejlepšího článku bude oceněn/a. Rozhodl/a jste se na výzvu reagovat. Napište **článek** v rozsahu **120–150 slov**, ve kterém:

- **popíšete** dané místo;
- **vysvětlíte**, proč jste si ho vybral/a (uvedete alespoň **dva důvody**);
- **doporučíte** dané místo čtenářům časopisu.

Ukázka 1

Mi lugar favorito

Mi lugar favorito es con mi amigos. Con amigos ir a la excursion, donde es divertido. Los lugar favorito es en prado. Prado es grande lugar a donde es tranquilo. El mejor es piknic con amigos. Jugamos interesante juegos y es mucho divertido. Otras lugar favorito es mi segundo escuela P donde es bailar. Escuela no es mucho bonito. Prado y escuela es mucho bonito lugar. Personas son libre. No tiene el problema. Podemos esea escuchar la musica y podemos libre bailar. Lugares son mucho interesante. Lectores la revista poder prj promesa espléndido la experiencia y bien divertido. Y sin duda agradable la sensación cos amigos y a la todo familia.

Komentář (IA)

V práci není dostatečně zpracováno zadání a téma. Z bodů zadání je zmíněn pouze první bod zadání, zbývající dva body zadání nejsou zpracovány jasně a srozumitelně. V textu není zřetelná myšlenka, práce je jako celek nesrozumitelná. Lexikální i gramatická kompetence je pod požadovanou úrovní. Chyby brání porozumění textu. Hodnocení za oddíl IA je 0 bodů, práce se dále nehodnotí. Výsledné hodnocení je 0 bodů.

Ukázka 2

Mi lugar favorito es la cafetería que se llama Luna y se encuentra cerca de mi casa en la calle Azul. Es muy espaciosa y amena y allí hay muchas sillas cómodas. Siempre está llena de gente. Me gusta pasar el tiempo libre allí sola o con mis amigos, porque los camareros son muy cumplidos y hablan conmigo cuando me siento triste. Además allí hay una biblioteca grande por eso puedo leer algunos libros interesantes cuando no sé que hacer. La cosa mejor es que allí ~~puede~~ puedo tomar un café delicioso. La recomendaría a todos porque no conozco ningún lugar donde tienen tan buen café con leche y ~~de hecho~~ también el ambiente es muy agradable.

Komentář (IA)

Požadovaná charakteristika textu je až na formální náležitosti dodržena – chybí nadpis a grafické členění do odstavců. Text je také o jeden interval kratší. Myšlenka textu je zřetelně a jasně zmíněna, text neobsahuje nadbytečné informace. Oddíl IA je hodnocen 2 body (2,3,2).

■ Oddíl IB

V oddíle IB posuzujeme, zda jsou **body zadání rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti**, zda se v textu podařilo **jasně vysvětlit podstatu myšlenky/problému** a zda text **ne/obsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky**.

I – Zpracování zadání/obsah	
B – Rozsah, obsah	
3	<ul style="list-style-type: none"> • Body zadání jsou rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. • V textu je jasně vysvětlena podstata myšlenky nebo problému. • Text neobsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky.
2	<ul style="list-style-type: none"> • Body zadání jsou většinou rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. • V textu je většinou jasně vysvětlena podstata myšlenky nebo problému. • Text ojediněle obsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky.
1	<ul style="list-style-type: none"> • Body zadání jsou jen ojediněle rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. • V textu není ve větší míře vysvětlena podstata myšlenky nebo problému. • Text ve větší míře obsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky.
0	<ul style="list-style-type: none"> • Body zadání nejsou rozpracovány.

1. deskriptor

V rámci prvního deskriptoru posuzujeme, zda a do jaké míry jsou **body zadání rozpracovány vhodně/účelně**, a to ve vztahu k tématu a příjemci. Zároveň hodnotíme, zda byly jednotlivé body zadání zpracovány v odpovídající míře podrobnosti. Stupeň jejich rozpracování určuje zadání. U některých bodů zadání očekáváme pouze krátkou odpověď (např. poděkujete za dopis), u jiných odpověď rozvinutou/podrobnější (např. popíšete svůj nový byt/dům).

Pokud bod zadání v textu úplně chybí, tj. není zmíněn, nemůže být také ani rozpracován. Pokud **není rozpracován** ani jeden ze zmíněných bodů zadání, žák získá za tento deskriptor 0 bodů a 2. a 3. deskriptor tohoto oddílu již není posuzován. Žák získá za oddíl IB celkově 0 bodů, práce je však hodnocena dále.

Pokud je bod zadání rozpracován příliš stručně nebo není rozpracován vhodně a účelně, může se tato skutečnost negativně promítnout i do širší použité slovní zásoby (viz oddíl IIIB) a rozsahu použitých mluvnických prostředků (viz oddíl IVB). Pokud je naopak některý bod zadání příliš rozpracován na úkor ostatních bodů zadání, může se to projevit ve větším rozsahu nadbytečných/irelevantních myšlenek, tj. v penalizaci za 3. deskriptor. Přílišné rozpracování jednoho bodu zadání může vést také k tomu, že žák nebude mít dost prostoru pro rozpracování dalších bodů zadání.

2. deskriptor

V rámci druhého deskriptoru hodnotíme, zda je **podstata myšlenky/problému jasně vysvětlena**, tj. zda je příjemci sdělení jasné (rozumí mu), aniž by k jeho pochopení musel vyvinout nadměrné úsilí. V opačném případě je žák podle míry nejasností penalizován.

3. deskriptor

Prostřednictvím třetího deskriptoru hodnotíme, zda se v textu objevují **nadbytečné/irelevantní myšlenky/informace**, tj. nepodstatné myšlenky/informace vzhledem k zadání písemné práce, zbytečně opakované myšlenky a informace/myšlenky, které vedou k odklonu od tématu. V případě, že se v textu takovéto myšlenky/informace objeví, je žák podle míry jejich výskytu v rámci tohoto deskriptoru penalizován.

Stanovení výsledného počtu bodů za oddíl IB:

Při stanovení výsledného počtu bodů platí doplňující podmínky:

- Pokud žák získá v některém z deskriptorů 1 bod, již nemůže za celý oddíl získat 3 body.
- Pokud není rozpracován ani jeden ze zmíněných bodů zadání, žák za tento deskriptor získá 0 bodů, a 2. a 3. deskriptor tohoto oddílu již není posuzován.

■ Příklady

Zadání 1. části písemné práce:

Časopis pro studenty španělského jazyka vyzval své čtenáře, aby napsali článek na téma:

“Mi lugar favorito”.

Autor/ka nejlepšího článku bude oceněn/a. Rozhodl/a jste se na výzvu reagovat. Napište **článek** v rozsahu **120–150 slov**, ve kterém:

- **popíšete** dané místo;
- **vysvětlíte**, proč jste si ho vybral/a (uvedete alespoň **dva důvody**);
- **doporučíte** dané místo čtenářům časopisu.

Ukázka 1

Mi lugar favorito es la cafetería que se llama Luna y se encuentra cerca de mi casa en la calle Azul. Es muy espaciosa y amena y allí hay muchas sillas cómodas. Siempre está llena de gente. Me gusta pasar el tiempo libre allí sola o con mis amigos, porque los camareros son muy cumplidos y hablan conmigo cuando me siento triste. Además allí hay una biblioteca grande por eso puedo leer algunos libros interesantes cuando no sé que hacer. La cosa mejor es que allí ~~puede~~ puedo tomar un café delicioso. La recomendaría

a todos porque no conozco ningún lugar donde tienen tan buen café con leche y ~~de hecho~~ también el ambiente es muy agradable.

Komentář (IB)

Body zadání jsou zmíněny a jsou rozpracovány jasně a srozumitelně a v odpovídající míře podrobnosti. Myšlenka textu je zřetelná a text neobsahuje nadbytečné informace. Za tento oddíl žák získá celkem 3 body (3, 3, 3).

Zadání 2. části písemné práce

Představte si následující situaci: Studujete ve Španělsku. V rámci pobytu jste si zakoupil/a týdenní zájezd na Mallorku. Bohužel jste dva dny před odjezdem onemocněl/a a hledáte za sebe náhradu. Napište **inzerát** na nástěnku ve škole v délce **60–70 slov**, ve kterém:

- **sdělíte, co** nabízíte;
- **poskytnete základní informace** o cestě (kdy, kam, jak, cena);
- **popíšete** program zájezdu;
- **uvedete** vaše kontaktní údaje.

Ukázka 1

Hola,

El 17 de julio me voy a Mallorca. Pasaré allí 14 días. Mi programa es estar en la playa y visitar muchos lugares nuevos. Quiero ir también a la Palma de Mallorca. El viaje cuesta 10000,- coronas. Viajo en el avión. Duermo en el hotel. Cada día quiero ir a la playa y jugar al beach voley. También quiero bailar en las discotecas. Es todo.

Saludos

Peter

Komentář (sloupec I)

Práce neodpovídá zadanému typu textu a komunikační situaci. Požadovaná charakteristika textu tedy není dodržena. Tato část písemné práce bude hodnocena 0 body.

Ukázka 2

Hola todos,

Estoy enferma y por eso ofrezco un ~~un~~ paso ~~semana~~ turístico de las vacaciones en el al hotel de cinco estrellas en Mallorca. Se viaja allí en el avión del aeropuerto Ruzyně el 17 de mayo de 2012 a las tres de la tarde y se vuelve el 25 de mayo a las cinco de la mañana. El hotel Sol está en la playa en el sur de la isla. El ~~precio~~ paso con pensión completa ~~es~~ cuesta 8000,- coronas. El program ~~consiste~~ contiene das excursiones ~~por~~ en la ciudad y clases del baile tradicional cada día. Podéis contactarme en el número de teléfono 765606945.

Gracias por vuestras respuestas.

Petra V.

Komentář (sloupec I)

Charakteristika textu je většinou dodržena (mail namísto inzerátu, z ČR namísto ve Španělsku atd.), většina bodů zadání je jasně a srozumitelně zmíněna a většina je rozpracována vhodně a účelně a v odpovídající míře podrobnosti. Text je o dva intervaly delší. Žák bude hodnocen celkem 2 body (2, 2, 2, 2).

7.2.2 ORGANIZACE A KOHEZE TEXTU**■ Oddíl IIA**

V oddíle IIA posuzujeme, zda je text **souvislý s lineárním sledem myšlenek** a zda je **vhodně členěný/organizovaný**.

1. deskriptor

Linearitou textu rozumíme, že text jednoznačně plyne, **myšlenky** v něm **jsou řazeny lineárně za sebou** (např. časová/dějová posloupnost u vyprávění nebo u popisu, či postup od nejdůležitějšího k méně podstatnému u charakteristiky) a žák v textu „neskáče“ od jednoho tématu k druhému. Čtenář nemusí vynakládat nadměrné úsilí na pochopení textu a nemusí se vracet k jeho předchozím částem, aby mu porozuměl.

II – Organizace a koheze textu	
A – Organizace, koherence	
3	<ul style="list-style-type: none"> Text je souvislý s lineárním sledem myšlenek. Text je vhodně členěný/organizovaný.
2	<ul style="list-style-type: none"> Text je většinou souvislý s lineárním sledem myšlenek. Text je většinou vhodně členěný/organizovaný.
1	<ul style="list-style-type: none"> Text není ve větší míře souvislý s lineárním sledem myšlenek. Text není ve větší míře vhodně členěný/organizovaný.
0	<ul style="list-style-type: none"> Text není souvislý a neobsahuje lineární sled myšlenek. Text není vhodně členěný/organizovaný.

2. deskriptor

Ve druhém deskriptoru posuzujeme **členění textu z hlediska myšlenkového a obsahového**, tj. zda informace tvoří uzavřené myšlenkové celky. V rámci těchto myšlenkových celků posuzujeme zároveň uspořádání informací.

Myšlenkové celky by se měly odrazit v grafickém členění textu, tj. tvořit samostatné odstavce. Jednotlivé dílčí body zadání zpravidla určují myšlenkové celky, resp. uspořádání do odstavců. Ve druhé části písemné práce grafické členění textu do odstavců není vyžadováno.

Stanovení výsledného počtu bodů za oddíl IIA:

Při stanovení výsledného počtu bodů za oddíl IIA platí **vnitřní podmínka o nadřazenosti prvního deskriptoru**. Pokud je tedy výsledná hodnota před zaokrouhlením 0,5; 1,5 nebo 2,5, hodnotitel se přikloní k menšímu nebo většímu celému číslu v závislosti na hodnocení prvního deskriptoru v oddíle/sloupci.

Například:

V 1. části písemné práce žák obdrží za první deskriptor v oddíle IIA 3 body a za druhý deskriptor 2 body. Výsledná bodová hodnota před zaokrouhlením je 2,5. Žák tedy obdrží za

oddíl IIA celkově 3 body, protože se hodnotitel přiklonil k většímu celému číslu v závislosti na hodnocení prvního deskriptoru – za ten žák získal 3 body. Pokud by žák obdržel za první deskriptor 2 body a za druhý body 3, výsledné hodnocení za oddíl by bylo 2 body.

Při výsledném hodnocení také opět platí, že pokud žák získá v některém z deskriptorů 1 bod, již nemůže získat za celý oddíl 3 body.

■ Příklad

Zadání 1. části písemné práce:

Časopis pro studenty španělského jazyka vyzval své čtenáře, aby napsali článek na téma:

“Mi lugar favorito”.

Autor/ka nejlepšího článku bude oceněn/a. Rozhodl/a jste se na výzvu reagovat. Napište **článek** v rozsahu **120–150 slov**, ve kterém:

- **popíšete** dané místo;
- **vysvětlíte**, proč jste si ho vybral/a (uvedete alespoň **dva důvody**);
- **doporučíte** dané místo čtenářům časopisu.

Ukázka

Mi lugar favorito es la cafetería que se llama Luna y se encuentra cerca de mi casa en la calle Azul. Es muy espaciosa y amena y allí hay muchas sillas cómodas. Siempre está llena de gente. Me gusta pasar el tiempo libre allí sola o con mis amigos, porque los camareros son muy cumplidos y hablan conmigo cuando me siento triste. Además allí hay una biblioteca grande por eso puedo leer algunos libros interesantes cuando no sé que hacer. La cosa mejor es que allí ~~puedo~~ puedo tomar un café delicioso. La recomendaría a todos porque no conozco ningún lugar donde tienen tan buen café con leche y ~~de hecho~~ también el ambiente es muy agradable.

Komentář (IIA)

Text je souvislý s lineárním sledem myšlenek. Myšlenky na sebe logicky navazují, ale nejsou graficky členěny na odstavce. V oddíle IIA žák získá 3 body (3, 2).

■ Oddíl IIB

V oddíle IIB hodnotíme prostředky textové návaznosti (PTN), jimiž se realizuje spojitost/soudržnost textu (koheze). Hodnotíme, jak tyto použité prostředky **ovlivňují význam sdělení** (zda brání/nebrání porozumění), **v jakém rozsahu** jsou použity a zda jsou **použity správně a vhodně**.

Příklady prostředků textové návaznosti ve španělském jazyce:

- **PTN „prvního“ řádu (I)** – Propojení v rámci jednoho výpovědního celku (jedna věta/souvětí).
 - **Souřadící spojovací výrazy mezi větnými členy** (*Pedro y María; hoy o mañana; manzanas, peras y cerezas*) **včetně spojkových dvojic mezi dvěma a více větnými členy** (*ni Juan ni Jorge; no solo Jorge sino también Juan; tan grande como*)

- **Souřadící spojovací výrazy v rámci souvětí** – oddělení několika vět hlavních (*Tengo cincuenta años y estoy muy contento. Es un traje muy bonito pero me parece demasiado caro.*)
- **PTN „druhého“ řádu (II) – Propojení několika výpovědních celků.**
 - **Podřadící spojovací výrazy v rámci souvětí** – oddělení vět hlavních od vedlejších (*Llegará si no llueve. No vino porque no tenía tiempo. Éste es el hombre que me ayudó. Mientras estaba duchándome, el... .*)
 - **Výpustky** (*Él tiene 18 años y ella, 20 (años).*)
 - **Spojkové dvojice v rámci souvětí** (*Q se va ella o me voy yo.*)
 - **Významové propojení větných celků mezi sebou** (*No me gusta mucho ese chico. Sin embargo, tiene unos ojos muy bonitos; ... Desgraciadamente, es verdad.*)
 - **Odkazovací prostředky** – zájmena, členy apod. (... *Sí, hay uno.*; *No la conozco mucho.*; *Pedro vino tarde. Sorprendentemente, Juan vino tarde también.* *No quiero hablar de eso. ... El coche está registrado a su nombre.*)
- **PTN třetího řádu (III) – Propojení větších celků textu.**
 - **Propojení delších úseků v rámci jednoho odstavce/většího úseku textu**
 - **Propojení celých odstavců** (*en primer lugar; al final; y por eso; por un lado; para terminar; en general ...*).

II – Organizace a koheze textu	
B – Koheze, prostředky textové návaznosti	
3	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby v PTN nebrání porozumění textu/části textu. • Rozsah PTN je široký. • PTN jsou téměř vždy použity správně a vhodně.
2	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby v PTN jen v malé míře brání porozumění textu/části textu. • Rozsah PTN je většinou široký. • PTN jsou většinou použity správně a vhodně.
1	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby v PTN ve větší míře brání porozumění textu/části textu. • Rozsah PTN je ve větší míře omezený. • PTN nejsou ve větší míře použity správně a vhodně.
0	<ul style="list-style-type: none"> • PTN jsou použity nevhodně a/nebo v nedostatečném rozsahu.

1. deskriptor

V tomto deskriptoru hodnotíme, zda případné chyby v použitých prostředcích textové návaznosti **brání porozumění textu/části textu**. Tyto chyby označujeme jako chyby „globální“ (příklad globální chyby: není jasné, k čemu odkazuje odkazovací zájmeno nebo spojka, která brání porozumění sdělení). V rámci tohoto deskriptoru se hodnotí také chyby pod požadovanou jazykovou úrovní.

2. deskriptor

V rámci druhého deskriptoru hodnotíme, jakou **šíři prostředků textové návaznosti** pisatel vzhledem k zadání (a úrovni obtížnosti) použil.

3. deskriptor

Ve třetím deskriptoru hodnotíme **správnost a vhodnost použitých prostředků textové návaznosti**. Příkladem chybného použití může být i jejich absence.

Pokud žák získá za tento deskriptor 0 bodů, získá za oddíl IIB celkově 0 bodů, práce je však hodnocena dále.

Stanovení výsledného počtu bodů za oddíl IIB:

Při stanovení výsledného počtu bodů platí, že pokud žák získá v některém z deskriptorů 1 bod, již nemůže získat za celý oddíl 3 body.

■ Příklady

Zadání 1. části písemné práce:

Časopis pro studenty španělského jazyka vyzval své čtenáře, aby napsali článek na téma:

“Mi lugar favorito”.

Autor/ka nejlepšího článku bude oceněn/a. Rozhodl/a jste se na výzvu reagovat. Napište **článek** v rozsahu **120–150 slov**, ve kterém:

- **popíšete** dané místo;
- **vysvětlíte**, proč jste si ho vybral/a (uvedete alespoň **dva důvody**);
- **doporučíte** dané místo čtenářům časopisu.

Ukázka 1

Mi lugar favorito es la cafetería que se llama Luna y se encuentra cerca de mi casa en la calle Azul. Es muy espaciosa y amena y allí hay muchas sillas cómodas. Siempre está llena de gente. Me gusta pasar el tiempo libre allí sola o con mis amigos, porque los camareros son muy cumplidos y hablan conmigo cuando me siento triste. Además allí hay una biblioteca grande por eso puedo leer algunos libros interesantes cuando no sé que hacer. La cosa mejor es que allí ~~puedo~~ puedo tomar un café delicioso. La recomendaría a todos porque no conozco ningún lugar donde tienen tan buen café con leche y ~~de hecho~~ también el ambiente es muy agradable.

Komentář (IIB)

Prostředky textové návaznosti jsou použity vhodně a správně, chyby v prostředcích textové návaznosti se téměř nevyskytují. Rozsah PTN je široký (y, porque, que, además, allí, siempre, o, cuando, por eso, donde, tan, también), odkazování pomocí zájmen, užití členů. Žák bude hodnocen 3 body (3,3,3).

Zadání 2. části písemné práce

Představte si následující situaci: Studujete ve Španělsku. V rámci pobytu jste si zakoupil/a týdenní zájezd na Mallorku. Bohužel jste dva dny před odjezdem onemocněl/a a hledáte za sebe náhradu. Napište **inzerát** na nástěnku ve škole v délce **60–70 slov**, ve kterém:

- **sdělíte, co** nabízíte;
- **poskytnete** základní **informace** o cestě (kdy, kam, jak, cena);
- **popíšete** program zájezdu;
- **uvedete** vaše kontaktní údaje.

Ukázka 2

Hola todos,

Estoy enferma y por eso ofrezco un ~~un~~ ~~pas~~ ~~semana~~ turístico de ~~las vacaciones en el~~ al hotel de cinco estrellas en Mallorca. Se viaja allí en el avión del aeropuerto Ruzyně el 17 de mayo de 2012 a las tres de la tarde y se vuelve el 25 de mayo a las cinco de la mañana. El hotel Sol está en la playa en el sur de la isla. El ~~precio~~ paso con pensión completa ~~est~~ cuesta 8000,- coronas. El program ~~consiste~~ contiene das excursiones ~~por~~ en la ciudad y clases del baile tradicional cada día. Podéis contactarme en el número de teléfono 765606945.

Gracias por vuestras respuestas.

Petra V.

Komentář (sloupec II)

Text je souvislý s lineárním sledem myšlenek. Text je většinou vhodně členěný. Chyby v PTN nebrání porozumění. Prostředky textové návaznosti jsou použity správně a vhodně. Žák bude hodnocen 3 body. (3, 3, 3, 3)

7.2.3 SLOVNÍ ZÁSoba A PRAVOPIS

V rámci písemné práce je posuzována **správnost a rozsah použité slovní zásoby a správnost pravopisu**. Šíře použité slovní zásoby je vždy posuzována vzhledem k zadání písemné práce (jednotlivým bodům zadání), danému tématu a ověřované úrovni obtížnosti. Do hodnocení písemné práce se promítá i případné **krácení textu pod požadovanou délku** (pod spodní hranici požadovaného intervalu slov).

Dodržení tématu/komunikační situace je jednou ze základních podmínek pro posuzování přesnosti a rozsahu slovní zásoby v písemné práci. Je-li například v zadání písemné práce požadováno, aby žák uvedl, že se přestěhoval, a popsal svůj nový byt/dům, v písemné práci očekáváme výrazy pro „stěhování“ a „bydlení“.

■ Oddíl IIIA

III – Slovní zásoba a pravopis	
A – Přesnost	
3	<ul style="list-style-type: none"> Chyby ve slovní zásobě a pravopise nebrání porozumění textu. Slovní zásoba a pravopis jsou téměř vždy použity správně (0–5 chyb).
2	<ul style="list-style-type: none"> Chyby ve slovní zásobě a pravopise většinou nebrání porozumění textu. Slovní zásoba a pravopis jsou většinou použity správně (6–11 chyb). Text je o 1 interval kratší.
1	<ul style="list-style-type: none"> Chyby ve slovní zásobě a pravopise ve větší míře brání porozumění textu. Slovní zásoba a pravopis nejsou ve větší míře použity správně (12–17 chyb). Text je o 2 intervaly kratší.
0	<ul style="list-style-type: none"> Chyby ve slovní zásobě a pravopise brání porozumění (většině) textu. Slovní zásoba a pravopis jsou ve většině textu použity nesprávně (18+ chyb). Text je o 3 a více intervalů kratší.

V oddíle IIIA posuzujeme písemnou práci z hlediska **typu a množství chyb ve slovní zásobě a pravopise**. Do hodnocení se promítá i **délka napsaného textu**, a to tehdy,

jestliže žák napíše text o 1 a více intervalů kratší. Delší text není v tomto oddíle nijak penalizován.

Pokud se v písemné práci objeví chyba ve slovní zásobě, posuzujeme, o jaký typ chyb jde. Chyby závažné, tzv. **globální chyby**, jsou posuzovány v rámci prvního deskriptoru, pokud jde o chyby méně závažné, tzv. **chyby lokální**, tyto posuzujeme v rámci deskriptoru druhého. Charakter chyb je nutné posuzovat vždy v kontextu dané práce.

1. deskriptor

V rámci prvního deskriptoru posuzujeme tzv. **chyby globální**. Globální chybou je taková chyba, která **brání příjemci porozumět sdělení, a výrazně tak narušuje komunikační záměr**. Globální chyby mohou být zapříčiněny například:

- výběrem nesprávného slova ve slovníku, jako např. v případě věty: *Yo atendí al partido ayer.*

Ve větě je použito sloveso *atender* namísto správného *asistir*. *Yo asistí al partido ayer.*

- vynecháním důležitých slov/slova ve větě může vést k nesrozumitelnému sdělení, např.:

Mi nuevo √ es blanco. (nevíme, co je bílé)

Él ha √ allí siempre. (Chybí významové sloveso a nelze si proto domyslet význam sdělení pisatele.)

- užitím českého slova nebo slova z jiného jazyka, např.: *En la party comimos mucho.* Ve větě je použito slova *la party* namísto španělského slova *la fiesta*.

Mezi globální chyby zahrnujeme i chyby, které nemusí nutně bránit porozumění textu, ale jde o chyby, které jsou svým charakterem *pod ověřovanou úrovní obtížnosti*. Žák by se jich na ověřované úrovni obtížnosti neměl dopustit (např. v oslovení: *holla* – správně se píše *hola*; *hola x adiós/hasta luego, jugar x tocar; una ciudad modérnica* – namísto *moderna* apod).

Pro posuzování globálních chyb jsou v rámci metodiky hodnocení písemné práce stanoveny doplňkové podmínky a postupy, kterými jsou vymezeny například intervaly chyb pro udělení 3–0 bodů za první deskriptor. Při hodnocení se bere v úvahu například i to, zda se jedná o opakovanou chybu. Takovou chybu hodnotitel počítá pouze jednou.

Orientační hodnocení globálních chyb v 1. části PP:

- 0–1 globální chyba (3 body)
- 1–3 globální chyby (2 body)
- 4–5 globálních chyb (1 bod)
- 6 a více globálních chyb (0 bodů)

Orientační hodnocení globálních chyb ve 2. části PP:

- 0–1 globální chyba (3 body)
- 1–2 globální chyby (2 body)
- 3–4 globální chyby (1 bod)
- 5 a více globálních chyb (0 bodů)

Po dosažení hraničního počtu chyb (6, resp. 5), kdy je žákovi uděleno 0 bodů za 1. deskriptor, se ostatní globální chyby převádí do chyb lokálních, tj. jsou hodnoceny v rámci druhého deskriptoru.

2. deskriptor

V rámci druhého deskriptoru posuzujeme tzv. **chyby lokální**. Jsou jimi takové chyby, které nemění význam okolního textu (působí jen „lokálně“), **nemají zásadní vliv na porozumění sdělení**. Často se jedná o chyby následujícího typu:

- pravopis – *sympático* (správný tvar *simpático*)
- nevhodný výraz, který se nehodí do daného kontextu, např.: ...*Claro que sí, en la ciudad están las escuelas.* (použití hovorového výrazu *claro que sí* v psaném popisu města).

Pro posuzování lokálních chyb jsou v rámci metodiky hodnocení písemné práce stanoveny doplňující postupy a podmínky, kterými je vymezeno například rozpětí chyb pro udělení 3–0 bodů za druhý deskriptor. Toto rozpětí chyb je uvedeno v kritériích hodnocení. I zde platí, že opakovanou chybu hodnotitel počítá pouze jednou.

3. deskriptor

Třetí deskriptor je při hodnocení využíván, **je-li text kratší, než je jeho požadovaná délka**. Bez tohoto deskriptoru by byl při hodnocení chyb znevýhodněn žák, který napíše text v požadovaném rozsahu, neboť je větší pravděpodobnost, že se v delším textu dopustí více chyb než žák, který napíše text kratší. **Napsání textu delšího než je požadovaný rozsah není proto v tomto oddíle nijak penalizováno.**

Stanovení výsledného počtu bodů za oddíl IIIA:

Při stanovení výsledného počtu bodů za oddíl platí několik vnitřních podmínek:

- **1. deskriptor** za globální chyby **je nadřazen** 2. deskriptoru za chyby lokální.
- Pokud žák získá v některém z deskriptorů **1 bod, nemůže již za celý oddíl získat 3 body**.
- Deskriptor pracující s délkou textu **nesmí** žákovi „přilepšit“.
- Delší text není v tomto oddíle nijak penalizován.

■ Příklad

Zadání 1. části písemné práce:

Časopis pro studenty španělského jazyka vyzval své čtenáře, aby napsali článek na téma:

“Mi lugar favorito”.

Autor/ka nejlepšího článku bude oceněn/a. Rozhodl/a jste se na výzvu reagovat. Napište **článek** v rozsahu **120–150 slov**, ve kterém:

- **popíšete** dané místo;
- **vysvětlíte**, proč jste si ho vybral/a (uvedete alespoň **dva důvody**);
- **doporučíte** dané místo čtenářům časopisu.

Ukázka

Mi lugar favorito es la cafetería que se llama Luna y se encuentra cerca de mi casa en la calle Azul. Es muy espaciosa y amena y allí hay muchas sillas cómodas. Siempre está llena de gente. Me gusta pasar el tiempo libre allí sola o con mis amigos, porque los camareros son muy cumplidos y hablan conmigo cuando me siento triste. Además allí hay una biblioteca grande por eso puedo leer algunos libros interesantes cuando no sé que hacer. La cosa mejor es que allí ~~puede~~ puedo tomar un café delicioso. La recomendaría a todos porque no conozco ningún lugar donde tienen tan buen café con leche y ~~de hecho~~ también el ambiente es muy agradable.

Komentář

Slovní zásoba a pravopis jsou téměř vždy použity správně (lokální chyby: biblioteca, li-bras, que). Žák bude hodnocen 3 body. (3, 3).

■ Oddíl IIIB

V oddíle IIIB posuzujeme **rozsah slovní zásoby**, a to vzhledem k zadání písemné práce (bodům zadání), danému tématu a ověřované úrovni obtížnosti. Na šíři slovní zásoby může mít vliv jak odchýlení se od tématu, tak i nezpracování/nerozpracování některého z bodů zadání, protože hodnotiteli bude chybět očekávaná slovní zásoba ve vztahu k zadání.

III – Slovní zásoba a pravopis	
B – Rozsah	
3	• Slovní zásoba je široká (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).
2	• Slovní zásoba je většinou široká (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).
1	• Slovní zásoba je ve větší míře omezená (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).
0	• Slovní zásoba je omezená a/nebo v nedostatečném rozsahu (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).

Ke zhodnocení kvality/šíře slovní zásoby pomohou hodnotiteli odpovědi na následující otázky:

- **Využil žák slovní zásobu, kterou mu nabízelo zadání?**
- **Pokud žák nezmínil některý z bodů zadání, jak se tato skutečnost promítla do šíře slovní zásoby?**
- **Opakuje žák stále tytéž výrazy?**
- **Opakuje/opisuje žák výrazy ze zadání?**
- **Odpovídá použitá slovní zásoba dané úrovni obtížnosti?**

Do šíře slovní zásoby jsou počítány pouze ty lexikální prostředky, které jsou v textu použity vhodně z hlediska významového a jejichž pravopisná podoba je správná.

■ Příklady

Zadání 1. části písemné práce:

Časopis pro studenty španělského jazyka vyzval své čtenáře, aby napsali článek na téma:

“Mi lugar favorito”.

Autor/ka nejlepšího článku bude oceněn/a. Rozhodl/a jste se na výzvu reagovat. Napište **článek** v rozsahu **120–150 slov**, ve kterém:

- **popíšete** dané místo;
- **vysvětlíte**, proč jste si ho vybral/a (uvedete alespoň **dva důvody**);
- **doporučíte** dané místo čtenářům časopisu.

Ukázka 1

Mi lugar favorito es la cafetería que se llama Luna y se encuentra cerca de mi casa en la calle Azul. Es muy espaciosa y amena y allí hay muchas sillas cómodas. Siempre está llena de gente. Me gusta pasar el tiempo libre allí sola o con mis amigos, porque los camareros son muy cumplidos y hablan conmigo cuando me siento triste. Además allí hay una biblioteca grande por eso puedo leer algunos libros interesantes cuando no sé que hacer. La cosa mejor es que allí ~~puede~~ puedo tomar un café delicioso. La recomendaría a todos porque no conozco ningún lugar donde tienen tan buen café con leche y ~~de hecho~~ también el ambiente es muy agradable.

Komentář:

Slovní zásoba je široká a vztahuje se k zadanému tématu (popis místa: cafetería, espaciosa, amena, cómoda, llena de gente; důvody, proč je to oblíbené místo: camareros cumplidos, sentirse triste, mejor cosa, café delicioso, café con leche, ambiente, agradable; doporučení: recomendar, a todos). Žák bude hodnocen 3 body.

Zadání 2. části písemné práce

Představte si následující situaci: Studujete ve Španělsku. V rámci pobytu jste si zakoupil/a týdenní zájezd na Mallorku. Bohužel jste dva dny před odjezdem onemocněl/a a hledáte za sebe náhradu. Napište **inzerát** na nástěnku ve škole v délce **60–70 slov**, ve kterém:

- **sdělíte, co** nabízíte;
- **poskytnete** základní **informace** o cestě (kdy, kam, jak, cena);
- **popíšete** program zájezdu;
- **uvedete** vaše kontaktní údaje.

Ukázka 2

*Hola todos,
Estoy enferma y por eso ofrezco un ~~un~~ paso ~~semana~~ turístico ~~de las vacaciones~~ en el hotel de cinco estrellas en Mallorca. Se viaja allí en el avión del aeropuerto Ruzyně el 17 de mayo de 2012*

a las tres de la tarde y se vuelve el 25 de mayo a las cinco de la mañana. El hotel Sol está en la playa en el sur de la isla. El ~~precio~~ paso con pensión completa ~~est~~ cuesta 8000,- coronas. El ~~program~~ ~~consiste~~ contiene das excursiones ~~por~~ en la ciudad y clases del baile tradicional cada día. Podéis contactarme en el número de teléfono 765606945.

Gracias por vuestras respuestas.
Petra V.

Komentář (sloupec III)

V textu jsou dvě globální chyby (el paso turístico; contiene das) a jedna lokální chyba (el program). Slovní zásoba je vzhledem k míře rozpracování bodů zadání široká. Žák bude hodnocen 3 body. (2, 3, 3)

7.2.4 MLUVNICKÉ PROSTŘEDKY

V posledním sloupci kritérií hodnocení posuzujeme, zda jsou **mluvnické prostředky použity správně** a jaký je jejich **rozsah** vzhledem k ověřované úrovni obtížnosti a požadavkům v zadání písemné práce (bodech zadání). Do hodnocení písemné práce se promítá i případné **krácení textu pod spodní hranici požadovaného intervalu slov**.

Míra splnění zadání je klíčová pro posuzování úrovně gramatické kompetence žáka ve vztahu ke komunikačnímu cíli, tj. zda a jakým způsobem (přesnost, rozsah) žák sdělil to, co sdělit měl. Pokud je v zadání požadováno například psát o akci, která již proběhla, očekáváme správné použití minulého času. Má-li žák na základě jednoho z bodů zadání například něco porovnat, očekáváme použití komparativních konstrukcí.

■ Oddíl IVA

V oddíle IVA hodnotíme písemnou práci z hlediska **typu a počtu chyb v použitých mluvnických prostředcích**, posuzujeme jejich **charakter a počet**. Do hodnocení se promítá i **délka napsaného textu**, respektive skutečnost, kdy žák napsal text kratší o 1 a více intervalů. Delší text není v tomto oddíle nijak penalizován.

IV – Mluvnické prostředky	
A – Přesnost	
3	<ul style="list-style-type: none"> Chyby v mluvnických prostředcích nebrání porozumění textu. Mluvnické prostředky jsou téměř vždy použity správně (0–5 chyb).
2	<ul style="list-style-type: none"> Chyby v mluvnických prostředcích většinou nebrání porozumění textu. Mluvnické prostředky jsou většinou použity správně (6–11 chyb). Text je o 1 interval kratší.
1	<ul style="list-style-type: none"> Chyby v mluvnických prostředcích ve větší míře brání porozumění textu. Mluvnické prostředky nejsou ve větší míře použity správně (12–17 chyb). Text je o 2 intervaly kratší.
0	<ul style="list-style-type: none"> Chyby v mluvnických prostředcích brání porozumění (většině) textu. Mluvnické prostředky jsou ve většině textu použity nesprávně (18+ chyb). Text je o 3 a více intervalů kratší.

Pokud se v písemné práci objeví **chyba v mluvnických prostředcích**, posuzujeme, **o jaký typ chyby jde**. Chyby závažné, tzv. **globální chyby**, jsou posuzovány v rámci prvního deskriptoru, pokud jde o chyby méně závažné, tzv. **chyby lokální**, tyto hod-

notíme v rámci deskriptoru druhého. Charakter chyb je nutné vždy posuzovat v kontextu konkrétní práce.

1. deskriptor

Pomocí prvního deskriptoru posuzujeme tzv. **chyby globální**. Globální chybou je taková chyba, která **brání příjemci porozumět sdělení, a výrazně tedy narušuje komunikační záměr**. Mezi globální zahrnujeme i ty chyby, které nemusí nutně bránit porozumění textu, svým charakterem jsou však **pod ověřovanou úrovní obtížnosti**. Žák by se jich na ověřované úrovni obtížnosti neměl dopustit. Do této kategorie mohou v závislosti na kontextu patřit např. následující chyby:

- v základním použití sloves *ser/estar/haber*: např.: *En la clase están muchos estudiantes.* (správně – *En la clase hay muchos estudiantes.*), *En la ciudad es una escuela.* (správně – *En la ciudad hay una escuela*), *Pedro es en Granada* (správně – *Pedro está en Granada*);
- ve shodě přídavného jména s podstatným jménem v rodě a čísle, např.: *la pizarra blanco* (správně – *la pizarra blanca*), *los chicos guapo* (správně – *los chicos guapos*);
- ve shodě podmětu a přísudku, např.: *él tengo* (správně – *él tiene*), *yo estar* (správně – *yo estoy*);
- v použití přivlastňovacích zájmen nesamostatných a samostatných, např.: *sus madre* ve významu jejich matka (správně – *su madre*), *suya madre* (správně – *su madre*);
- v použití způsobových sloves, po kterých musí následovat infinitiv (např.: *poder, querer, tener que, hay que*), např.: *puedo hago* (správně – *puedo hacer*), *quiere canto* (správně – *quiere cantar*);
- v časování nepravidelných sloves a sloves se změnou kmenové samohlásky v základních indikativních časech (přítomný, minulý prostý, budoucí), např.: *él tene* (správně – *él tiene*), *yo recomendo* (správně – *yo recomiendo*), *yo dice* (správně – *yo dije*), *nosotros hablamos* (správně – *nosotros hablaremos*);
- v použití slov *muy/mucho/más*, např.: *mi amigo es mucho guapo* (správně – *mi amigo es muy guapo*).
- v použití slov *todo, poco, cada*, např.: *todos días* (správně *todos los días*), *cada días* (správně *cada día*);
- v použití členů u data, dne a telefonního čísla, např.: *en 24 de diciembre* (správně – *el 24 de diciembre*, *mi número de teléfono es 766 786 890* (správně – *mi número de teléfono es el 766 786 890*), *en martes* (správně – *el martes*);
- ve tvorbě a použití subjuntivu přítomného času v základních gramatických strukturách, např.: *Lo digo para que lo saben* (správně – *Lo digo para que lo sepan*), *Cuando llegas, llámame* (správně – *Cuando llegues, llámame*), *que tienes un buen día* (správně – *que tengas un buen día*);
- ve tvorbě rozkazovacího způsobu kladného i záporného, např.: *no comes más bonbones* (správně – *no comas más bombones*), *si tienes interés escribir me* (správně – *si tienes interés, escíbeme*);
- v použití *también/tampoco*, např.: *No la conozco también.* (správně – *No la conozco tampoco.*);

- ve tvarech a použití sloves typu *gustar, encantar*, např. *me gusto leer* (správně – *me gusta leer*);
- ve tvorbě a použití osobních zájmen v předmětu přímém a nepřímém, např.: *le lo diré a él* (správně – *se lo diré a él*), *quieres la ver* (správně *la quieres ver/quieres verla*);
- ve slovosledu (*sustantivo + adjetivo*), např. *es muy bonito lugar* (správně – *es un lugar muy bonito*), *Praga es granda ciudad* (správně – *Praga es una ciudad grande*);
- v singuláru/plurálu u slov, *el dinero*, např. *cuesta muchos dineros* (správně – *cuesta mucho dinero*);
- ve slovesných vazbách (*enamorarse de, quejarse de, jugar al tenis, empezar a, ir a*);
- v postavení zájmen zvratných sloves, např.: *No bañes te*. (správně – *No te bañes*), *voy a acostarse* (správně – *voy a acostarme*);
- v tvaru ukazovacích zájmen, např. *eso paquete* (správně – *ese paquete*);
- v tvarech neurčitých zájmen, např.: *¿Tienes alguno papel?* (správně – *¿Tienes algún papel?*);
- v ustálených vazbách, např.: *ir el metro* (správně – *ir en metro*), *veo la tele de la noche* (správně – *veo la tele por la noche*), *a las 7 por la noche* (správně – *a las 7 de la noche*);
- v komparativních konstrukcích přídavných jmen II. a III. stupně, např.: *mi coche es más bonito como el tuyo* (správně – *mi coche es más bonito que el tuyo*);
- v tvarech tázacích zájmen, např.: *¿Cuánto libros...?* (správně – *¿Cuántos libros...?*), *¿Qué es tu número de teléfono?* (správně – *¿Cuál es tu número de teléfono?*).

Pro posuzování globálních chyb jsou v rámci metodiky hodnocení písemné práce stanoveny stejné doplňující podmínky a postupy, kterými jsou vymezeny intervaly chyb pro udělení 3–0 bodů za první deskriptor v oddíle IIIA. Při hodnocení je také bráno v úvahu, zda se jedná o opakovanou chybu. Takovou chybu hodnotitel počítá pouze jednou.

2. deskriptor

V rámci druhého deskriptoru posuzujeme tzv. **lokální chyby**. Lokální chyba je taková chyba, která **nemění význam okolního textu, a nemá tedy zásadní vliv na porozumění sdělení**. Nejčastěji se jedná o chyby následujícího typu:

- chyby v gramatických strukturách, které nenáleží příslušné úrovni (např. chybné tvoření předminulého času, tvoření nepřímé otázky, subjunktivy minulých časů);
- absence členu nebo naopak nadbytečné užití členu, např.: *está en la casa* (správně – *está en casa*), *es ciudad antigua* (správně – *es una ciudad antigua*).

Pro posuzování lokálních chyb jsou v rámci metodiky hodnocení písemné práce stanoveny doplňující postupy a podmínky, kterými je vymezeno například rozpětí chyb pro udělení 3–0 bodů za druhý deskriptor. Toto rozpětí chyb je uvedeno v kritériích hodnocení. I zde platí, že opakovanou chybu hodnotitel počítá pouze jednou.

3. deskriptor

Třetí deskriptor je využíván při hodnocení v případě, že je text kratší, než je požadovaná délka stanovená v zadání. Bez použití tohoto deskriptoru by byl při hodnocení chyb znevýhodněn žák, který napíše text v požadovaném rozsahu, neboť je větší prav-

děpodobnost, že se v delším textu dopustí více chyb než žák, který napíše text kratší. **Text delší než je požadovaný rozsah textu není proto v tomto oddíle nijak penalizován.**

Stanovení výsledného počtu bodů za oddíl IVA:

Při stanovení výsledného počtu bodů za oddíl platí několik vnitřních podmínek:

- **1. deskriptor** za globální chyby **je nadřazen** 2. deskriptoru za chyby lokální;
- Pokud žák získá v některém deskriptoru **1 bod, nemůže již získat za celý oddíl 3 body;**
- Deskriptor pracující s délkou textu **nesmí** žákovi přilepšit;
- Delší text není v tomto oddíle nijak penalizován.

■ Příklad

Zadání 1. části písemné práce:

Časopis pro studenty španělského jazyka vyzval své čtenáře, aby napsali článek na téma:

“Mi lugar favorito”.

Autor/ka nejlepšího článku bude oceněn/a. Rozhodl/a jste se na výzvu reagovat. Napište **článek** v rozsahu **120–150 slov**, ve kterém:

- **popíšete** dané místo;
- **vysvětlíte**, proč jste si ho vybral/a (uvedete alespoň **dva důvody**);
- **doporučíte** dané místo čtenářům časopisu.

Ukázka

Mi lugar favorito es la cafetería que se llama Luna y se encuentra cerca de mi casa en la calle Azul. Es muy espaciosa y amena y allí hay muchas sillas cómodas. Siempre está llena de gente. Me gusta pasar el tiempo libre allí sola o con mis amigos, porque los camareros son muy cumplidos y hablan conmigo cuando me siento triste. Además allí hay una biblioteca grande por eso puedo leer algunos libros interesantes cuando no sé que hacer. La cosa mejor es que allí ~~puede~~ puedo tomar un café delicioso. La recomendaría a todos porque no conozco ningún lugar donde tienen tan buen café con leche y ~~de hecho~~ también el ambiente es muy agradable.

Komentář:

V textu se vyskytují dvě globální chyby (algunos libros; la cosa mejor). Počet chyb v kombinaci s textem kratším o jeden interval vede ke sníženému bodů v kritériu IVA. Žák bude hodnocen v oddíle IVA 2 body (2, 3, 2).

■ Oddíl IVB

Rozsah použitých gramatických prostředků je posuzován vždy vzhledem k zadání písemné práce (bodům zadání) a ověřované úrovni obtížnosti.

Ke zhodnocení kvality/šíře mluvnických prostředků pomohou hodnotiteli i odpovědi na následující otázky:

- Jsou mluvnické prostředky použity v závislosti na zadání v dostatečné šíři?
- Využil žák mluvnické prostředky, které mu nabízelo zadání?
- Pokud žák nezmínil nějaký bod zadání, jak se tato skutečnost promítla do šíře použitých mluvnických prostředků?
- Odpovídají použité mluvnické prostředky dané úrovni obtížnosti?

IV – Mluvnické prostředky	
B – Rozsah	
3	• Rozsah mluvnických prostředků je široký (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).
2	• Rozsah mluvnických prostředků je většinou široký (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).
1	• Rozsah mluvnických prostředků je ve větší míře omezený (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).
0	• Rozsah mluvnických prostředků je omezený a/nebo mluvnické prostředky jsou v nedostatečném rozsahu (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).

Do rozsahu posuzovaných mluvnických prostředků se započítávají pouze ty konstrukce, které jsou použity správně. Pokud pisatel v některém gramatickém jevu chybí, ale na jiném místě v textu ho použije správně, je daný jev do rozsahu mluvnických prostředků započítán v případě, že je tomu tak alespoň v polovině případů.

Příklad:

V textu se vyskytnou dvě věty s použitím slovesa v subjunktivu přítomného času, z nichž v jedné je tvar slovesa (subjunktiv přítomného času) použit chybně a ve druhé správně. V tomto případě hodnotitel započítává zvládnutí subjunktivu přítomného času do rozsahu mluvnických prostředků. Pokud budou v práci tři věty s použitím subjunktivu přítomného času, z nichž pouze v jedné bude tvar slovesa v subjunktivu přítomného času bezchybně, nebude tato konstrukce již započítávána do šíře použitých mluvnických prostředků, protože pisatel neprokázal dostatečně její zvládnutí.

Při hodnocení rozsahu mluvnických prostředků může hrát roli i to, zda byly zmíněny body zadání a v jaké míře byly rozpracovány. Opomene-li například žák bod zadání, ve kterém má uvést, co bude dělat o prázdninách, v písemné práci může chybět očekávaný budoucí čas. Pisatel však nemusí být v případě nezpracovaného bodu zadání penalizován za šíři mluvnických prostředků vždy, neboť očekávané gramatické jevy se mohou objevit i v jiné části textu.

■ Příklady

Časopis pro studenty španělského jazyka vyzval své čtenáře, aby napsali článek na téma:

Mi lugar favorito

Autor/ka nejlepšího článku bude oceněn/a. Rozhodl/a jste se na výzvu reagovat.

Napište **článek** v rozsahu **120–150 slov**, ve kterém:

- **popíšete** dané místo;
- **vysvětlíte, proč** jste si ho vybral/a (uvedete **alespoň dva** důvody);
- **doporučíte** dané místo čtenářům časopisu.

Ukázka 1

Mi lugar favorito es la cafetería que se llama Luna y se encuentra cerca de mi casa en la calle Azul. Es muy espaciosa y amena y allí hay muchas sillas cómodas. Siempre está llena de gente. Me gusta pasar el tiempo libre allí sola o con mis amigos, porque los camareros son muy cumplidos y hablan conmigo cuando me siento triste. Además allí hay una biblioteca grande por eso puedo leer algunos libros interesantes cuando no sé que hacer. La cosa mejor es que allí ~~puede~~ puedo tomar un café delicioso. La recomendaría a todos porque no conozco ningún lugar donde tienen tan buen café con leche y ~~de hecho~~ también el ambiente es muy agradable.

Komentář:

Rozsah gramatických prostředků je široký (správné užití sloves ser/estar/haber, shoda jmenných frází, užití slovesa gustar), výsledně bude tedy žák hodnocen 3 body.

Zadání 2. části písemné práce

Představte si následující situaci: Studujete ve Španělsku. V rámci pobytu jste si zakoupil/a týdenní zájezd na Mallorku. Bohužel jste dva dny před odjezdem onemocněl/a a hledáte za sebe náhradu. Napište **inzerát** na nástěnku ve škole v délce **60–70 slov**, ve kterém:

- **sdělíte, co** nabízáte;
- **poskytnete** základní **informace** o cestě (kdy, kam, jak, cena);
- **popíšete** program zájezdu;
- **uvedete** vaše kontaktní údaje.

Ukázka 2

*Hola (G) todos,
Estoy enferma y por eso ofrezco un ~~un~~ paso ~~semana~~ turístico ~~de las vacaciones en el~~ al hotel de cinco estrellas en Mallorca. Se viaja allí en el (G) avión del aeropuerto Ruzyně el 17 de mayo de 2012 a las tres de la tarde y se vuelve el 25 de mayo a las cinco de la mañana. El hotel Sol está en la playa en el sur de la isla. El ~~precio~~*

paso con pensión completa ~~es~~ cuesta 8000,- coronas. El program ~~consiste~~ contiene das excursiones ~~por~~ en la ciudad y clases del baile tradicional cada día. Podéis contactarme en el número de teléfono 765606945.

Gracias por vuestras respuestas.

Petra V.

G – lokální chyba v gramatice

Komentář (sloupec IV)

Lokální chyby jsou dvě (hola a todos; viaje en el avión). Rozsah mluvnických prostředků je široký. Žák bude hodnocen 3 body. (3, 3, 3)

8 PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1: TITULNÍ STRANA TESTOVÉHO SEŠITU

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

SJMZP13C0T01

PÍSEMNÁ PRÁCE

Maximální bodové hodnocení: 36 bodů
Hranice úspěšnosti: 44 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Písemná práce obsahuje 2 části.
- Časový limit pro řešení je uveden na záznamovém archu.
- **Povolené pomůcky:** psací potřeby a slovníky, které neobsahují přílohu věnovanou písemnému projevu.
- U každé části je uveden maximální počet bodů.
- Pište do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.

2 Pravidla správného zápisu práce

- Pište **modrou nebo černou** propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- Hodnoceny budou **pouze práce zapsané v záznamovém archu**.
- **Pište pouze do ohraničených polí** v záznamovém archu. Zápisy odpovědí mimo tato pole nebudou hodnoceny.
- **Rozsah požadované odpovědi** je v instrukcích každé části vymezen počtem slov. V záznamovém archu je tento rozsah orientačně vyznačen řádky a údajem o počtu slov vedle příslušných řádků.
- Řádky na **šedém podtisku** využijte v případě, že jste jednotlivé odstavce v odpovědi oddělovali vynechanými řádky nebo jste v textu škrtili apod.
- **Pište ČÍTELNĚ. Nečitelný text nebude hodnocen.**
- Při psaní **rozdílejte velká a malá písmena!**

Testový sešit neotvírejte, počkejte na pokyn!

PRÍLOHA 2: ZÁZNAMOVÝ ARCH

STR. 1

Konal(a) zkoušku

Vyloučen(a)

Nepřítomen(na) či nedokončil(a)

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

List 1 ze 2

PÍSEMNÁ PRÁCE

POKYN PRO ŽÁKY: DO NÍŽE UVEDENÝCH TABULEK NIC NEVPISUJTE!

ZÁZNAM O HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

		ČÁST 1	ČÁST 2	OBĚ ČÁSTI
1	ZPRACOVÁNÍ ZADÁNÍ/OBSAH			
1A	Korespondence: text - zadání - obsah, délka textu			
1B	Rozsah a způsob zpracování zadání			
2	ORGANIZACE, KOHERENCE A KOHEZE TEXTU			
2A	Organizace textu a jeho koherence			
2B	Koheze textu a prostředky textové návaznosti			
3	SLOVNÍ ZÁSObA A PRAVOPIS			
3A	Přesnost použití slovní zásoby a pravopisu			
3B	Rozsah slovní zásoby			
4	MLUVNICKÉ PROSTŘEDKY			
4A	Přesnost použití mluvnických prostředků			
4B	Rozsah mluvnických prostředků			
	CELKEM			

STR. 3

List 2 ze 2

	I	II	III	IV	Body celkem
A					
B					

PŘÍLOHA 3: KRITÉRIA HODNOCENÍ PRO 1. ČÁST PÍSEMNĚ PRÁCE

	II – Organizace a koheze textu	III – Slovní zásoba a pravopis	IV – Mluvnické prostředky
	A – Organizace, koherence	A – Přesnost	A – Přesnost
3	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu¹ je dodržena. • Všechny body zadání jsou jasně a srozumitelně zmíněny. • Délka textu odpovídá požadovanému rozsahu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby ve slovní zásobě a pravopise nebrání porozumění textu. • Slovní zásoba a pravopis jsou téměř vždy použity správně (0–5 chyb). 	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby v mluvnických prostředcích nebrání porozumění textu.² • Mluvnické prostředky jsou téměř vždy použity správně (0–5 chyb).
2	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu¹ je většinou dodržena. • Většina bodů zadání není jasně a srozumitelně zmíněna. • Délka textu ne zcela odpovídá požadovanému rozsahu (text je o 1 interval kratší/délsi). 	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby ve slovní zásobě a pravopise většinou nebrání porozumění textu. • Slovní zásoba a pravopis jsou většinou použity správně (6–11 chyb). • Text je o 1 interval kratší. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby v mluvnických prostředcích většinou nebrání porozumění textu.² • Mluvnické prostředky jsou většinou použity správně (6–11 chyb). • Text je o 1 interval kratší.
1	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu¹ není ve větší míře dodržena. • Většina bodů zadání není jasně a srozumitelně zmíněna. • Délka textu neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 2 intervaly kratší/délsi). 	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby ve slovní zásobě a pravopise ve větší míře brání porozumění textu. • Slovní zásoba a pravopis nejsou ve větší míře použity správně (12–17 chyb). • Text je o 2 intervaly kratší. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby v mluvnických prostředcích ve větší míře brání porozumění textu.² • Mluvnické prostředky nejsou ve větší míře použity správně (12–17 chyb). • Text je o 2 intervaly kratší.
0	<ul style="list-style-type: none"> • Požadovaná charakteristika textu¹ není dodržena. • Body zadání nejsou jasně zmíněny. • Délka textu neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 3 a více intervalů kratší/délsi) a/nebo není dostatek (srozumitelného) textu pro hodnocení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby ve slovní zásobě a pravopise brání porozumění (většine) textu. • Slovní zásoba a pravopis jsou ve většině textu použity nesprávně (18+ chyb). • Text je o 3 a více intervalů kratší. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chyby v mluvnických prostředcích brání porozumění (většine) textu.² • Mluvnické prostředky jsou ve většině textu použity nesprávně (18+ chyb). • Text je o 3 a více intervalů kratší.
	B – Rozsah, obsah	B – Rozsah	B – Rozsah
3	<ul style="list-style-type: none"> • Body zadání jsou rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. • V textu je jasně vysvětlena podstata myšlenky nebo problému. • Text neobsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba je široká (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozsah mluvnických prostředků je široký (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).
2	<ul style="list-style-type: none"> • Body zadání jsou většinou rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. • V textu je většinou jasně vysvětlena podstata myšlenky nebo problému. • Text ojediněle obsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba je většinou široká (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozsah mluvnických prostředků je většinou široký (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).
1	<ul style="list-style-type: none"> • Body zadání jsou jen ojedinele rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. • V textu není ve větší míře vysvětlena podstata myšlenky nebo problému. • Text ve větší míře obsahuje nadbytečné/irelevantní informace a myšlenky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba je ve větší míře omezená (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozsah mluvnických prostředků je ve větší míře omezený (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).
0	<ul style="list-style-type: none"> • Body zadání nejsou rozpracovány. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba je omezená a/nebo nedostatečným rozsahu (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozsah mluvnických prostředků je omezený a/nebo mluvnické prostředky jsou v nedostatečném rozsahu (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání).

1 Charakteristika zahrnuje jak typ textu a jeho formální náležitosti, tak téma zpracované v souladu s komunikační funkcí a ve vztahu k přijetí textu.

2 Deskriptor zahrnuje i chyby pod požadovanou úrovní obtížnosti.

PŘÍLOHA 4: KRITÉRIA HODNOCENÍ PRO 2. ČÁST PÍSEMNÉ PRÁCE

	II – Organizace a koheze textu	III – Slovní zásoba a pravopis	IV – Mluvnické prostředky
3	<p>I – Zpracování zadání/obsah</p> <ul style="list-style-type: none"> Požadovaná charakteristika textu¹ je dodržena. Všechny body zadání jsou jasné a srozumitelně zmíněny. Body zadání jsou rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. Délka textu odpovídá požadovanému rozsahu. 	<ul style="list-style-type: none"> Chyby ve slovní zásobě a pravopise nebrání porozumění textu. Slovní zásoba je široká (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). Slovní zásoba a pravopis jsou téměř vždy použity správně (0–3 chyby). 	<ul style="list-style-type: none"> Chyby v mluvnických prostředcích nebrání porozumění textu.² Rozsah mluvnických prostředků je široký (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). Mluvnické prostředky jsou téměř vždy použity správně (0–3 chyby).
2	<ul style="list-style-type: none"> Požadovaná charakteristika textu¹ je většinou dodržena. Většina bodů zadání je jasné a srozumitelně zmíněna. Body zadání jsou většinou rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. Délka textu ne zcela odpovídá požadovanému rozsahu (text je o 1 interval kratší/delší). 	<ul style="list-style-type: none"> Chyby ve slovní zásobě a pravopise většinou nebrání porozumění textu. Slovní zásoba je většinou široká (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). Slovní zásoba a pravopis jsou většinou použity správně (4–6 chyb). Text je o 1 interval kratší. 	<ul style="list-style-type: none"> Chyby v mluvnických prostředcích většinou nebrání porozumění textu.² Rozsah mluvnických prostředků je většinou široký (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). Mluvnické prostředky jsou většinou použity správně (4–6 chyb). Text je o 1 interval kratší.
1	<ul style="list-style-type: none"> Požadovaná charakteristika textu¹ není ve větší míře dodržena. Většina bodů zadání není (jasně a srozumitelně) zmíněna. Body zadání jsou ojediněle rozpracovány vhodně/účelně a v odpovídající míře podrobnosti. Délka textu ve větší míře neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 2 intervaly kratší/delší). 	<ul style="list-style-type: none"> Chyby ve slovní zásobě a pravopise ve větší míře brání porozumění textu. Slovní zásoba je ve větší míře omezená (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). Slovní zásoba a pravopis nejsou ve větší míře použity správně (7–9 chyb). Text je o 2 intervaly kratší. 	<ul style="list-style-type: none"> Chyby v mluvnických prostředcích je ve větší míře omezený (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). Mluvnické prostředky nejsou ve větší míře použity správně (7–9 chyb). Text je o 2 intervaly kratší.
0	<ul style="list-style-type: none"> Požadovaná charakteristika textu¹ není dodržena. Body zadání nejsou (jasně) zmíněny. Body zadání nejsou rozpracovány. Délka textu neodpovídá požadovanému rozsahu (text je o 3 a více intervalů kratší/delší) a/nebo není dostatek (srozumitelného) textu pro hodnocení. 	<ul style="list-style-type: none"> Chyby ve slovní zásobě a pravopise brání porozumění (většine) textu. Slovní zásoba je omezená a/nebo v nedostatečném rozsahu (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). Slovní zásoba a pravopis jsou ve většině textu použity nesprávně (10+ chyb). Text je o 3 a více intervalů kratší. 	<ul style="list-style-type: none"> Chyby v mluvnických prostředcích brání porozumění (většine) textu.² Rozsah mluvnických prostředků je omezený a/nebo mluvnické prostředky jsou v nedostatečném rozsahu (vzhledem k míře rozpracování bodů zadání). Mluvnické prostředky jsou ve většině textu použity nesprávně (10+ chyb). Text je o 3 a více intervalů kratší.

1 Charakteristika zahrnuje jak typ textu a jeho formální náležitosti, tak téma zpracované v souladu s komunikační funkcí a ve vztahu k přijetí textu.

2 Deskriptor zahrnuje i chyby pod požadovanou úroveň obtížnosti.